

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 4

SAYI : 42

HAZİRAN 1965

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Standard uygulanma-	
sında aralanan kapı ...	3
Alman normları	4 - 5
Portreler	7
TSE haberleri	8 - 9
EFTA'da standardla-	
tırma	11
Sanayiimizi geliştirecek	
yeni ufuklar açılıyor ...	13
Karo fayans standardı	14-15
Armut ve çilek stan-	
dardları	16-17
İsveç Standardları Bir-	
lliği	19
IEC'nin Akümlatörler	
Teknik Komitesi Anka-	
ra'da toplandı	20
Avrupa Ekonomik Ko-	
misyonu Bozulur Mad-	
deler Standardları Çal-	
ışma Grubu toplantısı	22
TS 88 mecburi standard	
olarak uygulanırken ...	23
Türkiye'de konut prob-	
lemi ve halk konutları	
standardı	24-25
Türk standardları listesi	27-28
Summary of Contents	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Haziran 1965 tarihinde basılmıştır.

HAZİRAN OLAYLARI

Sert Kabuklu Meyveler Standardizasyonu ECE Eksperler Grubu'ndan sonra IEC'nin 21 numaralı Akümlatörler Teknik Komitesi TSE'de toplanmış ve çalışmalar sonunda olumlu sonuçlara varılmıştır. Komite üyeleri, İstanbul'a giderek akümlatör fabrikalarını da gezmişlerdir.

Standardların yapımı kadar uygulanmasının da önemli olduğu bilinen bir gerçektir. Bu konuda çeşitli yazılar yazılmış ve görüşler belirtilmiştir. Haziran ayı içinde bu konu yeni bir anlayış içinde ele alınmış ve Sanayi Bakanı'nın başkanlığında 18.6.1965 tarihinde Sanayi Bakanlığında yapılan toplantıda olumlu kararlar alınmıştır. Özel sektörle Hükümetin işbirliği ile bir uygulamaya gidilmesi benimsenmiş, bu esaslara göre hazırlıklar yapılmıştır. Çok önemli olan bu konu ile ilgili haber ve yorumu iç sayfalarımızda bulacaksınız.

TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter, STACO'nun Lizbona yaptığı toplantıya, Genel Sekreter Veli İsfendiyar da Karachi'de yapılan RCD Standardlar Alt-Komitesi toplantısına katılmışlardır.

STANDARD

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİİNE MÜRACAATINIZ

VEYA
MERKEZİMİZDEKİ

471130
471131-471132

NUMARALARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

KİSMET

STANDARD UYGULANMASINDA ARALANAN KAPI

Faruk A. SÜNTER

Türk Standardları Enstitüsünün Genel Kurulu sunduğu 1964-1965 dönemini kapsayan faaliyet raporu (1), standard hazırlama işinin artık düzene girdiğini göstermektedir.

Gerçekten, TSE son dönemde 130 dan fazla yeni standard ortaya koymuş ve Türk Standardlarının sayısını 268 e çıkarmıştır. İçinde bulunduğuımız dönem programı ve elde edilen hızın sürekli artışı göz önünde tutulursa, yakın bir gelecekte bunlar, besyüzler, binler olarak memleket hizmetine sunulacaktır.

Bu çalışmalar artık düzlige çıkmış ve özlenen yönde yol tertemiz görünmüştür. Standard kabasının ilk adımı olan «hazırlama» problemi tam olarak çözülmüştür.

Fakat, «uygulama» problemi hâlâ bir çözüm beklemekte ve çok taraflı özellikleri olan bu alanda yapılan çabalar istenilen olumlu sonucu vardırılamamış bulunmaktadır.

Oysa, memleketin Tarım, Endüstri ve Mühendislik gibi tüm kalkınmasını öngören planların temelindeki dayanaklar arasında, bütünü ile «standard» çalışmalarının başta geldiği artık tartışma konusu bile değildir. İlgili çevrelerin hepsi kamu oyu ve davanın gereğini tam olarak benimsemiştir.

Bu durumda yapılacak iş bir alandaki ulusal güçlerimizi birleştirerek, TSE 'nin «hazırlama» da başardığını «uygulama» da değerlendirecek kalkınmamızın bu temel gereğine özlenen yönü vermektir.

Sayın Sanayi Bakanı Ali Naili Erdem bir süreden beri bu önemli yurt problemine eğilmiştir ve Haziran ayının son haftalarında, yıllardır kimsenin zorlayamadığı bu kapalı kapıyı aralamış bulunmaktadır (2).

Standard çalışmalarının tüm olarak gelişmesini sağlamak amacıyla tutan bu davranışın büyük bir sevingle karşılıyoruz.

(1) Standard Mayıs 1965 sayfa 11.

(2) Standard'ın bu sayısı sayfa 13.

Bu işin başarılması için yeter ulusal potansiyelimiz varken sîrf koordinasyon yokluğu ve eski hukukî kuralların yeni gelişmelere uyduруlması için çaba gösterilmemesi yüzünden kendi haline bırakılan bu alanı, Sayın Erdem, günde gerekttiği anlayışın ışığı altında ele almıştır.

Uygulama ile ilgili Bakanlıkların, Özel Sektörün ve TSE'nin yetkili temsilcilerini bir masa etrafında toplamış, davayı realist bir açıdan ortaya koymuş ve tutulacak yönü açıkca belirtmiştir. Bu yön, her alanda inandığımız ve benimsediğimiz «Karma ekonemi» içinde güçlerin birleştirilerek güvenle başarıya ulaşmak yoludur.

Gerçekten, Devlet bütçesinden beslenen standard uygulamasından sorumlu Bakanlıkların ödenek ve kadroları, çağdaş ileri memleketler ölçüsüne yönelen Türk Standardlarını uygulamaya, gereği kadar kontrol etmeye ve böylece bunları yurd yararına tam olarak hizmete sokmaya yeterli değildir. TSE' nin kazandığı hızı paralel bir duruma getirmeye finansman ve eleman bakımından imkân yoktur.

Realite bu olunca, ilgili ve sorumlu özel sektör kuruluşlarının bu alanda işbirliği şarttır ve tek çıkar yoldur.

Özel sektörün yetkili temsilcileri de, büyük bir anlayış ve yurtseverlikle bu yeni gelişmeyi benimseyip desteklemişler ve böylece Sayın Bakanın araladığı kapıyı ardına kadar açmak amacıyla güçlerini bir araya getirmek gereğinde birleşmişlerdir.

TSE, standard hazırlama çabalarının ancak, bu çapta bir anlayışa ve işbirliğine dayanan bir «uygulama» ile meyvalarını vereceğine inanmış ve bu inançla yillardanberi böyle bir ortamı yaratmaya çalışmıştır. Onun için bu davranışın gönülden desteklemekte ve karma ekonominin doğmakta olan bu işbirliği çalışmalarına bütün gücü ile katılmaktadır.

STANDARD ÇALIŞMALARIMIZ KARŞISINDA

ALMAN NORMLARI

18 Mayıs 1917 yılında kurulmuş olan Alman Norm (*) Komisyonu tarafından yürütülen Standardizasyon işleri, herhangi bir konu ile ilgili toplumun, o konudan ortaklaşa faydalananabilmesi için bir ölçü ve anlam birligine varmaları amacı ile bir araya gelerek gösterdikleri bir çabasıdır. Bu çaba belirli bir bilim, düzen, teknik ve yönetimde ölçülü bir çalışma sağlamaktadır.

Dr. Rahmi TOKER

1963 yılında Almanya'daki stajim sırasında «Almanya'daki standard calis malari ve bunun organizasyonu» konusunu da incelemek fırsatını buldum. Gerek incelemelerim esnasında ve gerekse vurda döndükten sonra Almanya'da edindiğim bileşileri standard ile ilgili kişilere duyurmanın faydalı olacağına inanmıyorum. Fakat vokladığım ortam, konunun bu kişilere coğuluşunca belli olduğunu gösterdi ve ayrıca 18 sayılı Standard Dergisinde «Alman Standardları Enstitüsü» adı altında konuya kısaca değinilmiş olması dolayısıyle de yayınlamaktan vazgeçtim. Bu defa 38 Savılı Standard Dergisinde «ASTM = Amerikan Test ve Materyaller Derneği» hakkındaki yazıyı okuyarak ASTM ile ilgili derli toplu ve daha geniş bir bilgiye kavuşmam ve Enstitü'de standard hazırlama çalışmalarında ortaya çıkan bazı problemlerin çözülmesi zorunluğu böyle bir vaziyetin hazırlanması için beni tek-rar uvardı.

Yazının, hacminin genişliği ve dergide avrulacak sayfa sayısının sınırlılığı dolayısıyle birkac tefrika halinde devam edeceğini sanıyorum. Yazının gerek Enstitü içi çalışmalarla ve gerekse standard ile ilgili Bakanlık ve kuruluşlara faydalı olmasını dilerim.

1. ORGANİZASYON

1.1. İdarî ve Mali

Almanya'da standard çalışmalar, Alman Norm Komisyonu (Deutscher Normenausschuss) (DNA) tarafından yürütülür. Komisyon, Doğu ve Batı Almanya'vi içine alacak şekilde organize edilmiştir. 1961 yılından beri Batı Almanya'nın Doğu Almanya ile bu alan daki ilgisinin devamı engellenmemistir. Alman Norm Komisyonunun hukuki kimliği «Genel Menfaatlara Yararlı ve Kütüge Gecirilmiş Dernek» karakterinde olup, merkezi Berlin (1 Berlin 15, Uhlanstrasse 175) deder.

Batı Almanya'da Köln (5 Köln Friedenplatz 16) de bir subesi vardır. Organizasyonu üvelik durumu ve temsil edilme şekilleri bir tüzük ile belirtlimistir.

Buna göre bu Komisyonun yapısı:

- Üyeler Meclisi
- Konsey
- Baskan
- İdarî Müdür (İdarî Bürolar)
- İhtisas ve Çalışma Komiteleri
- Standardları İnceleme Kurulundan ibarettir.

Firmalar, Birlikler ve Standardlarla ilgili kuruluşlar, Alman Norm Ko-

(*)Norm : Bu kelime dilimize de geçmis olup, Almanca'da standard anlamına gelmektedir.

misyonun üyesi olabilmektedir. Bu üyeleri calistirdıkları işci ve memur sayısı kadar ödentide bulunmakta ve ciraklar bu ödentive dahil edilmemektedir. Su halde her firma kendi işçicisi kadar ödentive katılmaktadır.

Örneğin: 50 işçi ve memuru bulunan firma ayda 13 DM, 300 işçi ve memuru bulunan firma ayda 25 DM ödemekte ve bireyle için avri bir tarife uygulanmaktadır. Komiteye üye olmanın sağladığı faydalalar sunlardır:

- a — Standardlar, ortalama olarak % 20 tenzilatla alınabilir.
- b — Her vil cikan Standard Kataloğu parasız temin edilir.
- c — DIN Dergisi parasız olarak üyenin adresine gönderilir.
- d — Üveye arsiveden parasız faydalama hakkı saflar.
- e — Standardların firmanın ic işlerinde kullanılması halinde, telif hakkı izni içi avrica para alınmaz.

Komisyonun gelirleri:

- Üve ödentileri.
- Standard satışıları
- Standardlarla ilgili yayınıların satışı ile bağlanır.

Alman Norm Komisyonunun yayın organı ayda bir yayınlanan DIN Dergisi = DIN Mitteilungen'dir. Bu dergide her bir ihtisas dalının planlanmış, ele alınmış ve bitmiş bulunan standard çalışmalarına keza vürlükte bulunan standardlardaki değişiklik ver almaktadır. Alman Norm Komisyonu Almanya'da ISO'nun temsilcisiidir.

1. 2. Teknik

1. 2. 1. Komiteler

Standard işleri, Alman Norm Komisyonunun ihtisas komitelerinde解决mektektir. Bu komiteler genel olarak İnşaat, Maden Elektrik gibi alanları çok genis olan konulara göre bölütmüşlerdir.

Bundan başka Alman Norm Komisyonu içinde bağımsız olan özel çalışma komiteleri vardır. Bunlar avni ödevleri daha geniş veya dar bir alan için yapılmaktadır. İhtisas Komiteleri ve Bağımsız Çalışma Komiteleri, bazi çalışma alanı kısımları için bir alt Komite veya alt çalışma komitesini kurabilmektedir. Her ihtisas komitesinin Alman Norm Komisyonu içinde veya disinda o işin görülmemesi için en uygun ve elverişli verde bir isveri bulunmakdadır.

Bu gruplar, bir başkan tarafından veya DNA'nın raportörleri tarafından yönetilmektedir. DNA isverinin disinda kurulmuş olan her komitede bu yöneticilerden başka, Alman Norm Komitesi isveri ve Standard İnceleme Kurulu ile bağıntılı saflamak üzere bir raportör bulunmaktadır.

Alman Norm Komisyonunun bu raportörü komitelerin çalışmaları hakkında bilgi vermekte ve bu çalışmalar için gerekli olan vazısmayı saflamaktadır. Komite Başkanları ve Raportörleri standard çalışmalarının Alman Norm Komisyonunun ortaya koyduğu esaslara göre yapılp yapılmadığını ve sorumlu ve aynı zamanda kendi alanının ilgilerini de gereği şekilde temsil etmekle görevlidirler. Bunlar, alt komitelerinin başkanlarına gerek ihtiyas alanında ve gerekse idari ve standard tekniki bakımdan gerekli açıklamayı yapmakta, onları her yönden desteklemekte ve bu amacıyla alt komitelerle vazısmaları yapmaktadır. Bunlarla yapılacak gerekli oturumları hazırlarlar ve bunların protokola göre yönetimilarından sorumludurlar. Tuttukları dosyalarda standard hazırlama süresi içinde geçen bütün olaylar ve çalışmalar açık ve noksansız olarak görülmektedir.

1. 2. 1. 1. Komitelerde Çalışan Personelin Durumu :

Alman Norm Komisyonunun Komitelerinde çalışma fahridir; diğer bir devimle ücretsızdır ve seref için yapılmaktadır. Standard hazırlacılar ihtiyas dalının ilgilerinden, özellikle imalatçılar, uygulayıcılarından tüketicilerden, devlet ve bilim sektöründen, tüketicilardan mevdana gelmektedir. Bu komiteler içinde belirli bir oranda standardları uygulamağa yetkili makamlar temsilcileri bulunmaktadır. Bu otoriter üyeleri, aynı zamanda gruplarda, sahsen bir ihtiyas elemanı da ver alabilmektedir.

Eğer komite çalışmalarında, önceden görülu ve bilgili standard mühendisleri bulundurulursa, teknike göre standard hazırlamak işi kolaylaşmaktadır. Eğer bir komitenin güçlükler içinde çalıştığı müsaahede edilirse, her bir problemin çözümü için ayrı avri birer alt komite veya küçük çalışma ekibi kurulmaktadır.

İhtisas veya çalışma komitelerinde çalışmak için Alman Norm Komisyonuna üye olmak şart değildir.

1. 2. 2. Standardları İnceleme Kurulu

Standard tasarılarının Alman Standardı olarak kabulünden önce gerekli kontrolü yapmak üzere Alman Norm Komisyonunun bir organı olarak bir Standard İnceleme Kurulu = NP kurulmuştur.

Bu kurul :

- Fahri olarak çalışan standard ile ilgili bir gruptan.
- İş arkadaşları ile birlikte idari müdürdür.
- Ve bir de standard tasarısına ait vaziyi kontrol etmek üzere görevli olan Redaksiyon Kurulundan ibarettir

Standard İnceleme Kurulu doşru-
dan doğrular Alman Norm Komisyonu
Baskanlığına karsı sorumludur. Kurul-
lun çalışma standartlar Standard Kontrol
Kuruluna hazırlanan yönetmelikte
belirtilmiştir.

Bu kurul, vavınlanmış standard tasarımları ve standartların, standard çalışmalarları hakkındaki cari esasiara uygun olup olmadığını, standartların birbirleriyle olan ilişkilerini ve Alman Norm Komisyonu nizamlarının gözönünde bulunup bulunmadıklarını incelemektedir. İnceleme sırasında formalarına ve içindeliklere, cümlelerin anlamlarına daha önceki standartlarla birbirlik teskil edip etmediğilere, genel olarak anlasılır ve veter bir durumda olup olmadıklarına dikkat etmektedir. Bu amacıyla Standard İnceleme Kurulu, standartlarda aynı zamanda ilk, yeni nüshalar gibi saflalar kurmağa ve standartların geri alınması gibi işleri yapmayı yetkilidir.

Standard İnceleme Kurulu eğer bir standardda istenilen şartların hepsi vukarida söz konusu edildiği gibi verine getirilmişse o standardın Alman Standardı olarak kabülünü Alman Norm Komisyonu Başkanının onayı alarak yapabilmektedir.

Standard Redaksiyon Kurulu standard tasarılarını yavınlamadan önce kontrol etmektedir. Bu kurul, yetkili komitelerin oylamasından geçmiş standard tasarılarına ait metinleri yavınlamaya hazır bir duruma getirmektedir.

2. STANDARDLAR DOĞARKEN GÖZÜNÜnde BULUNDURULAN KURALLAR :

Standardlar, konularına, kapsamlarına ve derecelerine göre çok çeşitli olabildiklerinden ötürü; hazırlanmaları veya işlenmeleri bakımından bütün durumları ifade edebilen bir sema bicingine sokulamamaktadır. Bilakis her standard çalışma ile arzulanın nitelikler sözününde bulunurlarularak duruma göre özel bir sema yapılmaktadır.

2.1 Genel Kurallar

2.1 Genel Kuramlar
2.1.1. Standardlar kamu hizmetinde bulunduklarından, özel amaçlara cevap verecek şekilde hazırlanmamakta, bilakis her zaman ve her verde uygulanmaları amacı ile düzenlenmektedir

Buna göre bir standard, kanunla-
rin kabul etmediği sözlesme ve anla-
şımaları ihtiyaç etmemekte veya bir re-
kabeti sunurlayıcı amacı gütmemektedir.

2.1.2 Bir standard çalışmasına başlamadan evvel, ortada bu voida bir ihtiyacın bulunup bulunmadığı ve bu amacıyla beraber çalışmak üzere ilgili bir cevrenin hazır olup olmadığı açıkça bilinmektedir. Ancak böyle bir ortam hazırlırsa standard yapmak üzere bir iş planı düzenlenmesi tavsiye olunmaktadır.

2. 1. 3 Standardlar, vanlis anlasma-
arin ve farkli fikirlerin dogmasini on-
emek icin mumkun mertebe kesin ve
bir anlamli, lisan bakimindan kusursuz
ve kolay anlasabilir hükümleri ihtiyac
etmektedir.

2.1.4 Her standard çalışmasında camunun istiraki sağlanmaktadır. Bu-
nun için standardların komitelerde ka-
rastırılan metinleri, resmen virürlü-
re sirmeden evvel tasarılar halinde va-
zlanarak genel fikirlerin irdelenmesi-
ne arz edilmektedir.

2.1.5 Alman Standardları **Külliya**, birlik teskil eden bir bütündür. Bunun her biri veya bir kısmı birbirine tamamen bağılmakta ve bir ahenk içinde bulunmaktadır. Bu sebeple ve minden hazırlanın standardlarının, evvel-

ce hazırlanmış standardlarla bilhassasına temel standardlarla sekli, metni bakımdan bir ilgi veya bağlantı kurmasına dikkat edilmektedir. Aynı esastan hareket edilerek, bir konunun avrupa standard numarası ile yayınlanmasınamezababı gösterilmektedir. Eğer bu presipten ayrılmak gerekirse, bir standardla ilgili olan her komitenin muvafakatı alınmaktadır. Bu maksatla diğer komitelerle gerekli vzızma ve isbirliğiini vapma zorunluğu, o standardın vazi işlerini yürüten komiteye verilmektedir. Bu komite aynı zamanda koordinasyonun saflanmasından da sorumludur. Koordinasyon ve isbirliği diğer komitelerin bulunduğu isveri çevrelerinde çalışan, bu ise ehil bir kişisel kendi adına görevlendirmek suretiyle yapılmalıdır. Böylece bir kaç komite bir standardın beraber hazırlayıcısı haline gelmekteydi.

Müstereken hazırlanan standardın vazıma işleri, taraflarca anlaşmaya varıldığı takdirde diğer bir komiteye devredilebilmektedir.

2.1.6 Standard calismalarında, Alman Norm Komisyonu disinda özel tütükleri yönetmelikleri bulunan veya standardlarla ilgili yavınları olan devlet daireleri, meslek tesekkülerı, arastırma dernekleri, birlilikler vs. gibi tesekkülerle işbirliği yapmaktaidir. Bu tesekküler sectikleri bir kısıyle Komitede temsil edilmektedir. Bunlarla yapılan işbirliği bir sükran ifadesi olarak standardlarda yer almaktadır.

2.1.7 Alman Norm Komisyonunun vektiklî raportörleri, komitenin standard çalışması için vapılması gereken yönetime işlerini komisyon adına görmektedir. Bu raportörler aynı zamanda komiteler arasına koordinasyondan da sorumlu tutulmaktadır.

2.1.8 İmalat resimleri, genel olarak Alman Standardları Külliyyatına dahil edilmemektedir. Bununla beraber sürekli durumlarda, alındıkları veriler birlidirilmek suretiyle standarda alınmaları mümkün olmaktadır.

2.1.9 Tamamlanmış standardların birkac dilde yayınlanması mümkün görülmemektedir. Zira Alman Norm Komisyonu tercümelerin doğruluğunu, 5 dilin kullanıldığı ülkelerde kökleri bilinerek yayınlanmış yabancı deşimler kadar garanti edememektedir. Sorumlu tek kabul edilmeksizin yapılan standard tercümeleri Alman Norm Komisyonu tarafından özel olarak yapılmakta ve vanturılmaktadır.

2. 2. Teknik - Bilimsel ve Ekonomik Kurallar

2. 2. 1. Standardlar, bilim ve teknolojinin o andaki durumuna uymaktadır. Gerekirse bu amaçla araştırmalar yapılmaktadır. Bir standard ortaya çıkan problemleri, kendi özellikleri ve duvarlık derecesi oranında bilim ve teknik yakından takip edilmektedir.

2.2.2 Standardların hazırlanması sırasında aynı zamanda yabancı standartlardan favdalanalırmakta ve özellikler ISO Rekomandasyonları tercih edilmektedir.

2. 2. 3 Her standard çalışmalarında, standartın ekonomik olma durumuna önem verilmektedir. Standardın bütünlüğüne zarar vermeden, ne derecede kadar ayrıntılar üzerinde duracağı ve her bir kısmında ne kadar duvarlık aranacağı üzerinde ihtiyatlı davranışlmakta veya daima kontrol altında bulundurulmaktadır.

Standardlarda bir çok düşünelerle apılmış olan kademelidirmelerde öregin miktarlar coğunlukla desimal geometrik dizile uygulanır olan standard sayılarla ifade edilmektedir. Diğer halde ise kademelidirmelerde aritmetik

tik dizi ver almaktadır. Bundan başka, bir de, bazı hallerde daha etrafı bir tır sinifandırmışının ilk kademesi olarak faydalı olan ayrıcılı (Seletiv) kademelemdirmeye gidilmektedir.

2. 2. 4 Her standard doğarken konu ile ilgili mamullerin imalatı miktarları, fiyatları, ham maddeleri, işlenme metodları ve benzeri (eğerki ambalaj, tasima ve depolama problemleri) gibi hususlar daima gözönünde bulunururumaktadır. Bundan başka malın teselliümü ve muavenesi esnasında değerlendiriliren gecer toleransların veya verilmiş hata oranlarının mümkün olduğuk kadar büyük sıvı arastırılmaları kanunlarına ve matematik istatistik metodlarına göre kalite kontrolu esaslarına avkırı olmamasına dikkat edilmektedir.

2. 2. 5 Standardların anlaşılması kolaylaştırmak için, standardda verilen hükümlere ait alındıkları veya dayandıkları verler bildirilmek suretiyle açıklamalar yapılmaktadır. Açıklamalar veya gereklilikler, standardın doğusu sebeplerini, ulaşılması istenen amacı ve hükümlerinin uygulanması imkânlarını veya uygulamaya eiderken alınması gereken tedbirleri ihtiva etmektedir. Bu gerçekce ve açıklamalar, standardın esas unsurları arasında mütalaâ edilmemektedir.

2. 2.6 Standard tasarısı hakkında genel fikirleri toplarken, standardın daha iyi anlaşılmasına, içinde güdülen amacın belirtilmesi bakımından el bir açıklama veya gerekce hazırlamak faydalı görülmektedir.

2.3 Hukuki Kurallar

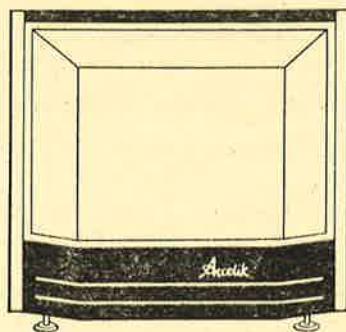
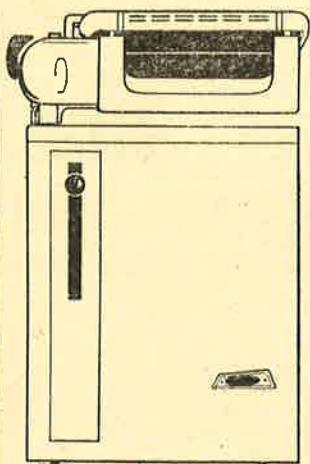
2.3.1 Teknik veya teknik - ekonomik hükümlerle doğrudan doğruya ilgili olan hukuki ve ticari hükümler bir standardın maddeleri olarak standart da yer alabilmektedir.

2.3.2 Standard imalat patentleri serbestce uygulanamayan ve cihaz standart dokunulmazlığı bulunan malzeme ve usüllerle deñinmemektedir. Cunkü standard lastırılmış olan bir malzemenin veya usüllerin herkes tarafından imal edilmeye islenmeye ve uygulanmaya amade olduğu kabul edilmektedir. Standard yapmada münferit ve özel bir faydanın veya faydalananının kazanılması cihetine gitilmemektedir. Gerekirse veya patent hakkı dokunulmaz olan bir hısus'a standartda deñinmeden kaçınıla mivorsa o zaman genel faydalannmaya engel olmıyacak şekilde patent konusunun hukuki ciheti halledilmektedir.

2.3.3 Her hakkı dokunulmaz veya rekabet hukuku bakımından itiraz edilebilecek mal adlarını standard içine almaktan kaçınılmaktadır.

2. 3. 4 Dokunulmazlık hakkının mevcut olması halleri imkân nisbetin de komitede çalışmalar sırasında açıklanmaktadır. Bu anda o firma veya sivinden bir temsilci veya kişi da, yet edilmekte ve bu hakla ilgili dokunulmazlık durumu üzerinde açıklaması yapılmak istenmektedir. bu hak için ne tür tedbirlerin alınacağı ve bunların makikaten dokunulmazlık ile ilgili olup olmadığı ivice araştırılmaktadır. Orada buna ait belirtiler veya belgesi varsa standartda patent hakkının dokunulmaz olduğu açıklanmakta ve böylece bu hakkın içerenmesi veya eklenmesi önlenmektedir. Bununla beraber dokunulmazlık hakkı bütünlükte, titizlikle kontrola rağmen standart içinde gizli veya saklı kalmamaktadır. Örneğin: Sergileme hakkı gibi. Bu gibi hallerde Alman Norm Komisyonu, bu dokunulmazlıklar hakkında bir garanti vermemekte ve sonuçlumlu kabul etmemektedir.

daima
daha güzel
daima daha
modern hatlar
ARÇELİK
estetik
anlayışının
temelini
teşkil eder

ARÇELİK

Standard Dünyasından

PORTRELER

Ibrahim TANER

1917 yılında Balıkesir'de doğmuştur. Bursa İşıklar Lisesi ve Harbokulu'nu bitirdikten sonra yurdun çeşitli bölgelerinde istihkâm subayı olarak hizmet etmiştir.

1941 de açılan mühendislik müsabaka i̇mtihanını kazanan Taner, Ordu hesabına İstanbul Robert Kolej'de ve Amerika'da Mühendislik öğrenimi yapmıştır. Cornell Üniversitesinden BME, Polytechnic Institute of Brooklyn'den MME derecelerini almış, daha sonra Clerment Machine Co. da bir yıl proje mühendisi olarak çalışmıştır.

Taner, 1949 da yurda döndükten sonra, M. S. B. Fen ve Sanat Genel Müdürlüğü Lâboratuvarında görevlendirilmiştir, 1954 te de Gn. Kur. Bşk. Teknik Daire Malzeme ve Makina Şubesi Müdürlüğüne atanmıştır. Bu arada 22 ay süre ile Amerika'da Güdümlü Mermiler üzerinde araştırmalar yaptıktan sonra dönüsünde K. K. Teknik Daire Motorlu - Tırıltı Araçlar Şb. Müdürlüğüne getirilmiştir. 1960 dan, Kd. Albay olarak emekliye ayrıldığı 1962 yılına kadar ise K. K. Teknik Daire Başkanlığı görevinde bulunuyordu.

Türk Standardları Enstitüsü Makina Hazırlık Grubunda 1960 dan beri çalışmaktadır Taner, bugüne kadar Teknik Kurul tarafından kabül edilen 17 Türk Standardının raportörlüğünü yapmıştır. Halen çeşitli konular üzerinde çalışmaktadır.

Telif 2, Tercüme 18 eser yayınlanmıştır.

Selâhattin AKYOL

1922 yılında Amasya'da doğmuştur. Orta öğrenimini 1938 yılında Ankara Erkek Lisesinde tamamladıktan sonra yüksek öğrenim için Almanya'ya gitmiş ve 1944 yılında Berlin Teknik Üniversitesi'ni bitirmiştir.

Yurda döndükten sonra Akyol, ilk olarak Sümerbank'da göreve başlamış ve 1945 yılında Sümerbank İzmit Seilüloz ve Kağıt Fabrikaları İşletme Mühendisliğine tayin edilmiş, 1953 de ise bu kuruluşun Müdür Yardımcılığına getirilmiştir. Akyol, daha sonra sırası ile, 1956 da Sümerbank Genel Müdür Yardımcılığı, 1959 da Türkiye Clemento Sanayii T.A.Ş. Genel Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. 1960 da Sümerbank'a Genel Müdür olarak dönen Akyol, 1962 den beri Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesinde öğretim üyesi yapmaktadır.

Selâhattin Akyol, uzun süreden beri Türk Standardları Enstitüsü Kimya Hazırlık Grubunda çalışmaktadır. 1962 de Grupun Başkan Vekili olmuştur. 28 Mayıs 1965 günü yapılan V. Genel Kurul toplantılarında ise Akyol, Kimya Hazırlık Grupu Başkanlığına seçilmiştir.

RCD STANDARDLAŞTIRMA ALT KOMİTESİ KARACHI'DE TOPLANDI

Toplantıya Türkiye'den TSE Genel Sekreteri Veli İsfendiyar Katıldı

Bundan önceki sayılarımızda bildirdiğimiz gibi Türkiye, İran ve Pakistan arasında mevcut RCD (Kalkınma için Bölgesel İşbirliği) Programı çerçevesinde standardlaştırma konusuna da yer verilmiş ve bu alanda Yeni Delhi'de başlayan ön çalışmalarından sonra kurulan Alt Komite'nin Karachi'de toplanması kararlaştırılmıştı.

Alt Komite, 14-17 Haziran 1965 tarihlerinde arasında Pakistan Standardları Enstitüsü Direktörü Dr. M. R. Chowdhury'nin Başkanlığındaki toplantıda Türkiye'yi temsil eden TSE Genel Sekreteri Veli İsfendiyar, İran'dan da Prof. Dr.

Taslimi ve Hüseyin Ali Zadeh hazır bulunmuşlardır. Ayrıca Arqlık A.Ş. Genel Direktörü Ali Mansur da gözlemci olarak katılmıştır.

Dr. Chowdhury, İsfendiyar ve Taslimi tarafından yapılan konuşmalarla sonra hemen müzakeresine geçilen gündeme aşağıdaki konular bulunuyordu:

- 1 — Aşağıdaki noktalarda ortak bir politika tesbit etmek;
- a) Ortak konularda RCD Standardları yapmak
- b) RCD Standardlarını Milli Standardlar yerine kullanmak.
- c) Malların muayenesi
- d) Ağırlık ve uzunluk ölçütleri

e) Malların kontrolü

2 — RCD ülkelere mensup teknisyenler için gerekli konularda eğitim programları düzenlemek;

3 — Yıllık bir standardlaştırma Semineri ihdas etmek,

4 — Çeşitli konular;

5 — Toplantı raporunun kabulü;

Alt Komite, gündeminin 1. maddesindeki (a) ve (b) fikralarını birlikte görüşmüştür ve sonuç olarak: üç Enstitü tarafından hazırlanacak zirai ve sınai mamüller listelerinin mübadelesine ve Pakistan Enstitüsü'nün üç listeyi inceleyerek bir ortak mamüller listesi düzenlemesine, diğer Enstitüler tarafından da kabul edilecek bu listeye göre bir işbölmü yapılarak hemen tasarıları hazırlama safhasına geçilmesine karar verilmiştir.

Her Enstitü'nün hazırlayacağı standard tasarıları, mütalâa için diğer Enstitülere gönderilecek ve genel mütalâaların ışığında olgunlaştırılan tasarılar standardlaştırma Alt Komitesi tarafından RCD Standardı olarak kabul edilecektir. Kabul edilmeyen tasarılar, yukarıdaki prosedüre göre yeniden gözden geçirilecektir.

Ortak bir standard markası uygulanışı konusunda ortaya atılan istek gelecek toplantıda görüşülmek üzere ertelenmiştir.

Ölçüler konusunda metrik sistemi uygulayan Türkiye ve İran'a en kısa zamanda Pakistan'ın da uyması gereği tesbit edilmiştir.

Muayene metodlarının hazırlanacak RCD standardlarında yer almazı kararlaştırılmıştır.

Gündemin 2. Maddesini teşkil eden Teknik eğitim programının hazırlanmasını, diğer Enstitülere danışmak suretiyle Pakistan Standardları Enstitüsü üzerinde almıştır. Toplantılarda ayrıca enstitülerin düzenleyecikleri her türlü milletlerarası toplantılarından birbirini haberdar etmeleri temenni edilmiştir. Yıllık Standardlaştırma seminerlerinin ilk İran Enstitüsü tarafından 1966 Nisan ayında düzenlenecektir. Bu seminerde Türkiye ve Pakistan'dan katılacak 5'er kişi'nin Tahran'da ikamet masrafları İran tarafından karşılanacaktır.

Çeşitli konularda yapılan dilekler arasında yer alan bir standard kulübü kurma konusu gelecek toplantıda görüşülecektir.

Alt Komite'nin en az yılda bir defa toplanması kabul edilmiş ve gelecek toplantının 1966 sonbaharında Ankara'da yapılması kararlaştırılmıştır.

RCD Standardlaştırma Alt Komitesi toplantıları münasebetile Pakistan basınında çıkan yazı ve fotoğraflardan bir kısmı

TSE Salonlarında Yapılan Toplantılar

M.P.M. GENEL KURULU

17.4.1965 tarihinde vürürlüğe giren 580 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Milli Produktivite Merkezi (M.P.M.), ilk Genel Kurul toplantısını 17 Haziran 1965 Perşembe günü TSE Konferans Salonunda yapmıştır.

100'e yakın delegenin katıldığı ve TSE Temsilcisinin de hazır bulunduğu toplantı sonunda yeni Yönetim Kurulu seçilmiştir. Öğrendiğimize göre Yönetim Kurulu görev dağılımı yapmış ve Başkanlığı Türk İş Genel Sekreteri Halil Tunc getirilmiştir.

A. E. K. SEMPOZYUMU

Başbakanlık Atom Enerjisi Komisyonu'nun düzenlediği «Bitkilerin Topraktan beslenmesi ile ilgili çalışmalarla radyoizotop ve ışınlama kullanılması» konulu Sempozyum 28 Haziran Pazar günü TSE Salonunda başlamıştır.

Türkiye dahil 33 ülkeyden çok kala-
balık bir delegenin katılımıyla 15 gün
çalışmalar 2 Temmuz'a kadar devam
edecektir.

Halıcılık Semineri

Sümerbank'ın düzenlediği «Türk Halıcılığının Geliştirilmesi» konulu seminer, 7 - 11 Haziran günlerinde ya-
pılmıştır.

TSE'den Başmüşavir İbrahim Kutlutin'in hazır bulunduğu seminere Ticaret, Sanayi, Köy İşleri Bakanlıklar, D. Planlama Teskilatı, T. Odalar Birliği, İGEME ve Sümerbank temsilcileri ile hali ihracatçıları, hali desinatörleri, imalatçılar, bilim adamları ve öğretmenler de katılmışlardır.

I. Kimya Mühendisliği Teknik Kongresi Toplandı

TSE BAŞKANININ, KİMYA MÜHENDİSLERİNİ STANDARTİZASYON PROBLEMİ ÜZERİNE EGİLMEĞE DÄVETİ OLUMLU KARŞILANDI

Kimya Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen I. Kimya Mühendisliği Kongresi 18-20 Haziran tarihleri arasında İmâr ve İskân Bakanlığı Konferans Salonunda toplanmıştır.

TSE Lâboratuvar Müdürü Argun Dağcioglu'nun da Tertip Komite'sinde görev aldığı Kongre sonunda beliren çok önemli fikirler arasında, özellikle yurdumuzdaki kimya endüstrisinin gelişmesinde rasyonel ve produktif çalışma ile standardizasyon ve kalite kontrolünün uygulanması sorunluğunun tesbit edilmesi dikkati çekmiştir.

Kongre'ye katılan delegeler, 19 Haziran 1965 günü TSE'nin daveti üzerine Enstitü'nün Lâboratuvarlarını da gezmişlerdir.

TSE Başkanı Faruk A Sünter'in delegelere hitaben yaptığı konuşma-
da Kimya Mühendislerini standardizasyon problemi üzerine eğilmeğe davet olumlu karşılanmış, ve TSE ile Kimya Mühendisliği camiası arasındakı işbirliği bağları bu vesile ile daha da kuvvetlendirilmiştir.

TSE Hazırlık Gruplarında

KİMYA :

- ★ «Sentetik Deterjan Maddeler» tasarısunın Hazırlık Grupunda incelenmesine bağlanmıştır.
«Trafik Yol Çizgileri Boyası», «Trafik İşaret Levhası Boyası» ve «Neft» tasarıları da teknik komiteleri tarafından tamamlanarak Hazırlık Grupuna verilmiştir.
- ★ Kalaylama işleminde kullanılan kalayın standardlaştırılması amacıyla kurulan Teknik Komite, çalışmalarına başlamıştır.
- ★ TS 72 «Yemeklik Zeytinyağı» standardında bazı değişikliklerin yapılması, bu arada peroksit sayısının standarddan çıkarılmasını ve Milletlerarası Zeytinyağı Konseyinin analiz metodlarının aynen alınmasını gereklili bulan Kimya Hazırlık Grupu, bu konuya gerekçesiyle birlikte Teknik Kurulun tasvibine sunmuştur.

İNSAAT :

- ★ «Duvar Tuğlaları» ve «Kerestelik Meşe Tomruğu» standard tasarıları tamamlanarak Teknik Kurul Gündeminde alınmıştır.
- ★ «Temel ve Düşey Yüzeylerin Yalıtılması» tasarısunı da yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ Ahşap Koruma ile ilgili 3 tasarı, Mantar Isı Yalıtma Levhaları ve Ahşap Talaş Levhaları Tasarıları Hazırlık Grupunda olgunlaştırılmaktadır.

- ★ «Kerestelik Kayın Tomruğu» tasarısı mütalâa için ilgili yerlere gönderilmiştir.

- ★ «Yapı Alçıları» ve «Beton Blokları» tasarıları üzerinde de Grup tarafından son çalışmalar yapılacaktır.

MAKİNA :

- ★ «Yatay Eksenli Santrifij Su Pompaları», «Sert PVC Plastik İçme suyu boruları ve boru parçaları, sert PVC Plastik pis su boruları ve boru parçaları», «Metalik Malzemede vurma muayeneleme», «Tel Halatların muayenesi», «Metalik saç ve bantların çökertme muayenesi», Metalik borular da genişletme muayenesi ve «Tellerin burma muayenesi» tasarıları Teknik Kurul gündeminde dir.
- ★ «Su Tesisatında kullanılan musluklar», «Su tesisatında kullanılan valfler», «Sürekli uzama ve kopma süresini tâyin metodu», «Previzyon borular (Dikişsiz ve Kaynaklı)» tasarıları mütalâadan dönmüş olup, grupta son hazırlıkları yapılmaktadır.

ZİRAAT :

- ★ «Sarap» tasarısı yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ «Bezelye» ve «Çiğ Süt» tasarıları da mütalâaya gönderilmiştir.
- ★ «Kuru İncir» konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

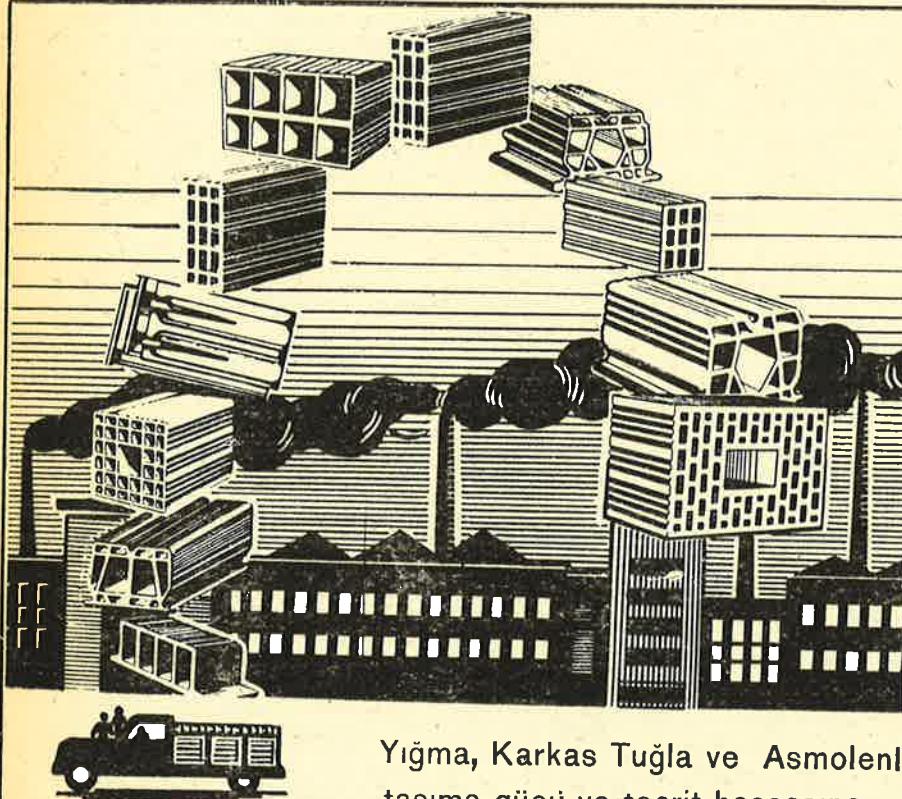
En iyi kaliteli mallarıyle daima

müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 - 2105

Standard — 56

**AHMET
EKMEKÇİOĞLU**

EKMEKÇİOĞLU

**TUĞLA, KİREMİT ve
ASMOLEN
FABRİKALARI**

Yığma, Karkas Tuğla ve Asmolenlerimiz hafif olup yüksek
taşıma gücü ve tecrit hassasına sahiptir.

İSTANBUL TEL : 495802 448129

KADIKÖY TEL : 361342 364898

Standard — 57

EFTA'da Standardlaşturma

Muzaffer UYGUNER

STANDARD Dergisinde, Ortak Pazar'ın standard çalışmaları ve standardları hakkında zaman zaman bilgi vermişistik. Bilindiği üzere, Ortak Pazar yanında, OECD üyelerinden bazıları tarafından Stockholm'da imzalanan bir anlaşma ile EFTA (European Free Trade Association) kurulmuştur. Bu kuruluşun üyeleri Avusturya, Danimarka, İngiltere, İsviçre, Norveç ve Portekiz'dir. Finlandiya ile de bir anlaşma imzalımsız olup çalışmalarla bu ülke de katılmaktadır.

EFTA, bir bakıma Ortak Pazar'a benzer. Fakat bazı noktalarda ayırmalar görülür. Biz burada EFTA'nın yapısını anlatıp bunun Ortak Pazar ile karşılaştırılmasını yapacak değiliz.

EFTA içinde standardlar konusunu incelemek üzere bir Çalışma Grubu kurulmuştur. Bu grubun yaptığı çalışmalar sonucuna göre EFTA ülkelerinin standard sistemleri arasında bir fark yoktur. Bu ülkelerin hepsi de ISO üyesi bulunduklarına göre aksi de düşünülemez. Bu gerçeği de göreven EFTA Çalışma Grubu, rapورunda, standard çalışmalarında ISO, IEC, Avrupa'ya has bir organ olan CEN (European Standards Coordinating Committee - Avrupa Standardlar İşbirliği Komitesi) ve bunun elektroteknik alandaki IEC'ye

paraleli olan CENEL, CEE (International Commission on Rules for the Approval of Electrical Equipment) ile işbirliği yapılmasını ve bu işbirliğinin genişletilmesini de önermiştir. EFTA, bu teşekkürlerin çalışmalarında faal rol oynamayı ve gerektiği hallerde uzman üyelerinin çalışmaları yürütmesini, komite çalışmalarında faaliyet göstermelerini gerekli bulmuştur. Bundan başka, EFTA ticaretini köstekleyen ve uluslararası teşekkürlerce ele alınmayan konularda standardlar yapmağa da karar verilmiştir. Bu köstekleme, ülkelerin birinde mecburi olarak uygulanan bir standarddan doğmuş olabileceği gibi başka herhangi mevzu bir hükümden de doğabilir. Bu sebeple, Çalışma Grubu, bir standardı mecburi kılmadan önce ilgili ülkenin öbür ülkelerle danışması önermiştir. Çalışma Grubu raporunda ayrıca, bu danışmanın metodlarına da yer verilmiştir. Uluslararası teşekkürlerce yapılmış bir standarda aykırı bir görüşü olan ülkenin de bunu ortaya koyması faydalı bulunmuştur. Bu halde, gerekiyorsa o uluslararası belgenin değiştirilmesine çalışılacak, ya da o ülkenin görünüşünü değiştirmesi sağlanacaktır. Bir konuda uluslararası standard yoksa bir standard yapılması telkin edilecektir. Uluslararası standardın oymadığı bir konuda anlaşmazlık çıkarsa iyi

bir sonuca varılmak üzere çalışmala- ra girişilecektir.

EFTA standard çalışmaları, daha başlangıçta, böylece esaslarla bağlanmıştır. Bildiğimize göre henüz yapılmış bir EFTA standartı yoktur. Ancak, OECD üyesi olan EFTA üyeleri, OECD'nin standard çalışmalarını yürüten Avrupa Ekonomik Komisyonu tarafından yapılan standardları uygulamaktadır. Bilindiği üzere Ortak Pazar'da bu standardlar dan bazılarını uygulamaktadır.

Bu tutumu ile EFTA standard konusunda uluslararası eğilimlere uygun bir anlayış içindedir. Yalnız ISO ve IEC ve bunların paraleli olan Avrupa teşekkürleri madde standardları ile uğraşmadığından ticaret maddeleri konusunda, her bölgelik topluluğun (EFTA, Ortak Pazar gibi) ayrı madde standardlarına gitmesi muhtemeldir. Ancak EFTA ve Ortak Pazar üyelerinin OECD üyesi de olmaları bazı mahzurları ortadan kaldırılmaktadır. Fakat bütün mahzurların kaldırıldığı söylenemez. Çünkü bu bir iyi niyete bağlıdır. Ekonomik bölgelik topluluklar arttıkça madde standardları konusunda ve böylece malların değişiminde güçlükler ortaya çıkacağı söylenebilir. ISO'nun madde standardları konusunda da bazı kararlar olması ve OECD'nin bu konudaki çalışmalarını hızlandırması gerekiyor kanısındayız.

TÜRK STANDARDLARI
ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI

: Faruk A. SÜNTER

MÜESSESE MÜFÜRÜ

: Veli İSFENDİYAR

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

: M. UYGUNER

BU SAYININ SORUMLU YAZI
İŞLERİ MÜDÜRÜ

: İ. Taner BERKÜN

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73 Bakanlıklar — ANKARA

İ L Â N T A R İ F E S İ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.
-----------------------	-----------------------	-----------------------

Arka kapak içi 1000 lira. İlâve renk
başına 250 lira fark alınr.

A B O N E S A R T L A R I

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık 6 aylık Sayısı	12 Lira 6 Lira 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti İlâve edilir.

Yazilar, Derginin ve vazarin adı amilarak iktibas olunabilir.

EAS

AKÜLERİ

BAŞARININ

ZİRVESİNDE

bol ışık

uzun ömür

yüksek kapasite

starter 15 ay garanti
stasyoner 5 yıl garanti

EAS

isveç TUDOR

EAS EBONİT VE AKÜMÜLATÖR SANAYİİ A.Ş.
YAKACIK - KARTAL TEL: 53 43 20 - 53 43 46

REKLAM GİLİK

Cemal Altuntas

SANAYİİMİZİ GELİŞTİRİRECEK YENİ UFUKLAR AÇILIYOR

Standard Mal Yapılmasında ve Kontrolünde Devletle Özel Sektör El Ele

Yerli mamüllerimizin çoğuluğunun özellik bakımından düşüklüğü, tüketici halk arasında olduğu kadar, bunları yapan sanayicilerinin de ötedenberi bir szlanma konusu bulunduğu göz önünde tutularak bu problemin nasıl çözüleceğini görüşüp karara bağlamak amacıyla 18.6.1965 günü Sanayi Bakanlığı'nda bir toplantı yapılmıştır.

Sanayi Bakanı Sayın Ali Naili Erdem'in de hazır bulundukları toplantıya Ticaret, İmâr ve İskân, Sanayi Bakanlıkları, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği, Türk Standardları Enstitüsü, Ankara, İstanbul ve Ege Bölgesi Sanayi Odaları temsilcileri katılmışlardır.

Geçen görüşmelerde konu derinliğine incelenerek, mamüllerimizin iyileştirilip gerçek değerlerini bulabilmesi alanında devlet ve özel sektörün hangi şartlar altında, ne türlü bir işbirliği yapabileceği hussusu üzerinde durulmuş ve beklenen amaca varılabilmesi için uygunlanacak tedbirlere ilişkin esaslarda anlaşmaya varılmıştır.

Bu anlaşmaya göre, problemin çözülmesinde resmi ve özel sektör içinde toplayan ve hizmeti yurt çapında düzenleyip koordine eden bir komite kurulacak, sanayicilerimize bu yönən muhtaç oldukları her türlü yardım ve kolaylıklar yapılacak, mamüllerimiz istihşâl ve sârum safhalarında meslek kuruluşlarının ve devletin yakın gözetim altında bulundurularak kalitelerinin yükseltilmesi sağlanacak ve böylelikle imalâtçularımız ve halk huzura kavuşturulmuş olacaktır.

Töplâti bu olumlu sonuca vardiktan sonra alınan kararın fiilen gerçekleştirilemesi için «Türkiye Standard Kalite Kontrolu Koordinasyon Komitesi» adı altında kurulacak komitenin statüsünü hazırlamak üzere, Ticaret Bakanlığı, Türk Standardları Enstitüsü, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ve Ankara Sanayi Odası temsilcilerinden mürekkep bir Alt Komite kurulmuştur.

Aynı Komite tarafından düzenlenecek tasarı statünün, yine Sanayi Bakanlığı'nda yapılacak müteakip toplantıya getirilerek kesin şekline alması kararlaştırılmıştır.

Bunun üzerine görevlendirilen Alt Komite, 21 ve 22.6.1965 günleri Türk Standardları Enstitüsünde toplanıp istenilen tasarıyı hazırlamıştır.

Söz konusu tasarıya göre:

1 — «Türkiye Standard ve Kalite Kontrolu Koordinasyon Komitesi»

adı altında bir komite kurulmaktadır.

2 — Bu Komitede mamüllerimizin standard hale getirilmesi, imâli ve sürümlü ile ilgili resmi ve özel sektör temsil edilecektir.

Sanayi Bakanımız Sayın
Ali Naili Erdem

3 — Hizmetin yapılmasında resmi ve özel sektör, karma ekonomi anlayışı içinde karşılıklı görev alacak ve yardımlaşacaktır.

4 — Komitenin tabii başkanı Sanayi Bakanı olacak ve icra organı, TSE Başkanının yönetimî altında kurulacak koordinasyon komitesinin Ankarada bulunan temsilcilerinin de iştiraki ile meydana getirilen Alt Komite olacaktır.

5 — Sekreteriyalı işler ni TSE yapacaktır.

6 — Mamüllerimizin imâli ve kontrolü konusunda önce, iç tüketim alanı genis ve dış ticaretin önemli yer tutukları için mecburi standard lara bağlanmış olanlarından işe başlanarak bunların çeşitleri arttıkça hizmet alanı sınırları da genişletecektir.

7 — Mamüllerimizi iyileştirme ve değerlendirmeye yolunda sanayicilerimize aydınlatıcı bilgi verilecek, gerekli yardımlar yapılacak ve kalifiye işçi yetiştirilmesi, murakabe görevlilerinin eğitilmesi ayrıca sağlanacaktır.

8 — Dış rekabete karşı yerli sanayimizin korunması ve sanayimizin kendi aralarında haksız rekabet yapmalarının önlenmesi de alınacak tedbirler arasında bulunmaktadır.

9 — İhtiyari standardların uygulanması için gerekli teşvik ve destekleme yapılacaktır.

10 — Komite tavsiyelerinin uygulanması mahalli devlet ve meslek kuruluşları murakabe organizmalarının her ay sonunda komiteye göndermekleri raporlardan izlenecek, görülen aksaklılıklar önyargıcı yeni tedbirler alınacak ve yine ona göre ihtiyaç duyulan yeni mevzuatın tescilinine veya yürürlükte bulunanların düzeltilmesine gidilecektir.

11 — Komitenin tavsiyeleri, kanunu mevzuat ve riayeti mecburi meslek kararları ile güven altına alınacak ve bunlara aykırı davranışlar aynı yollardan kovulmaya tabi tutulacaktır.

İş Adamları

TÜRKİYE
İKTİSAT GAZETESİ

okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

Abone için müracaat :

Sehit Teğmen Kalmaz Cad. No. 30 - ANKARA

TURK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

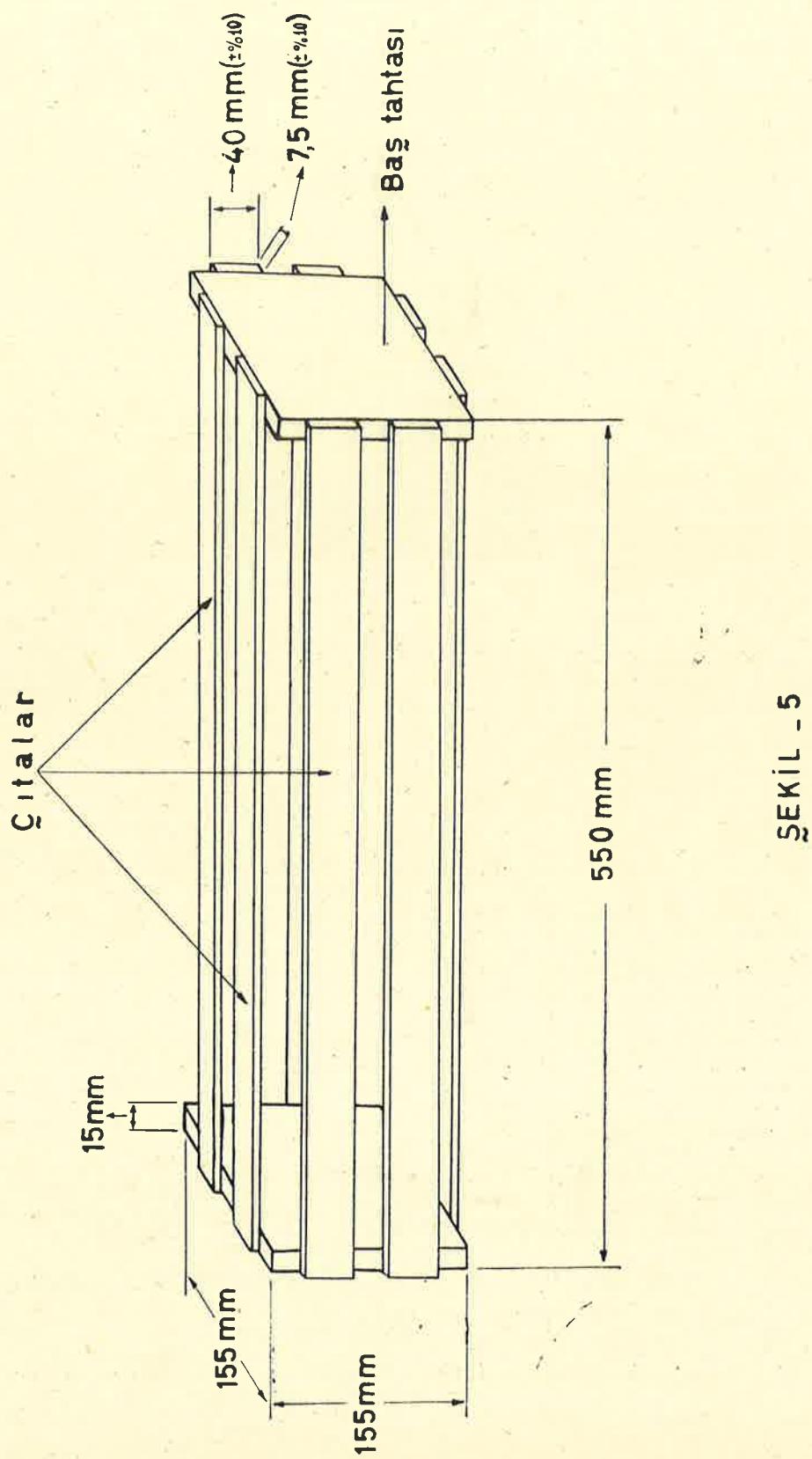
MART 1965
Birinci Baskı

KARO FAYANS

WALL TILE

TS 202/3

UDK 691.43

YENİ Standardlar

- I -

Karo Fayans Standardı

Dr. Oktay ORHUN

Kimya Yük. Müh.

Memleketimizde ilk esaslı karo fayans imal teşebbüsü Eczacıbaşı Seramik Fabrikası tarafından yapılmıştır. Fakat piyasaya çıkan mallar kalite bakımından istenen nitelikte olmamış, esasen fabrika da bir süre sonra bu tip imalatı durdurmuştur. 1960 yılında modern tesisleri ile Çanakkale Seramik Fabrikası faaliyete geçmiştir. Bu fabrika, bazı ithal mallarından daha iyi kalitede imal ettiği karo fayanslarla piyasanın sıkıntısını hafifletmiş ve ucuzluk sağlamıştır. Müessese üretim kapasitesini yıldan yıla artırmıştır. Ve halen yurt içi talebini tamamen karşılayabilecek duruma gelmiş bulunmaktadır. Ayrıca, Sümerbank ve T. Emlâk Kredi Bankasına ait Persolen ve Çinj Fabrikaları Limited Şirketi tarafından Bozüyükte bir seramik fabrikası kurulmaktadır. Yılda 3000 ton karo fayans imal edecek olan bu tesisin, 1965 yıl sonrasında işletmeye açılacağı tahmin edilmektedir.

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planımıza göre karo fayans (dörtgen çini) yurt içi talep tahmini ile, kurulmuş ve kurulmakta olan fabrikaların üretim hedefleri aşağıdaki gibi gösterilmiştir: (Bin ton)

Yıllar	1963	1964	1965	1966	1967
Talep tahmini	6,4	6,8	7,1	7,3	7,7
Üretim Hedefleri	4,5	5,5	10,5	10,5	10,5
Fark	-1,9	-1,2	+3,4	+3,2	+2,8

Forum Fikir Meydanıdır

- Özgürlik içinde devrim için Orta Yol **FORUM**'da
- Aydınların sorularına cevap **FORUM**'da
- Okurların fikirleri için sayfa **FORUM**'da

Yıllık Abone : 22,— TL.

(Öğretmen ve Üniversiteliye 18,— TL.)

Fiyatı 100 kuruş — P. K. 131 — Ankara

Genel dağıtıcı : **BATEŞ Bayilik Teşkilatı — İstanbul**

Çizelgede görüldüğü gibi, Bozüyüklük fabrikasının işletmeye açılmasından sonra, yurta karo fayans üretim fazlası olacak ve söz konusu olan malin ihrac imkânlarını araştırmak gerekecektir.

Karo fayans standardı konusu Türk Standardları Enstitüsünde 1963 yılında ele alınmış ve hazırlanan standard, 10 Mart 1965 günü Teknik Kurul toplantısında kabul edilecek, TS. 202 numara ile kamu hizmetine sunulmuştur.

Standardın hazırlanmasında Alman, Amerikan, İngiliz ve Çekoslovak standardlarından faydalanılmıştır. Kurulu ve kurulmakta olan modern fabrikalarda üstün nitelikte karo fayans üretilmekte olduğu ve üretimeceği göz önünde bulundurularak ve ileride karo fayans ihrac edileceği düşünüülerek, dünya piyasası ile rekabet edebilmek için, Türk Karo Fayans Standardının yabancı standartlar arasında olmasına önem verilmiştir. Teknik Komitenin hazırladığı tasarı muhtelif Bakanlıklar, Üniversitelere, Sanayi Odalarına, ilgili Fabrika ve Müesseselere incelettilmiş, alınan müttalealardan uy-

gun görülenlere göre tasarıda gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Standardın ilk bölümünde konu anlatılmakta ve gerekli tarifler yapılmaktadır. Sınıflandırma bölümünde karo fayanslar, kullanısta aranan özelliklerine göre, biçimlerine göre, döseniş yerlerine göre ve dış görünüşlerine göre sınıflara ayrılmışlardır. Standardda bundan sonra, karo fayansın özelliklerinin neler olması gerektiği belirtilmiştir. 150X150X5,5 mm. lik dikdörtgen şeklinde olanlar da standarda alınmıştır.

Dış görünüş kusurlarına göre karo fayanslar ekstra, birinci kalite ve endüstriyel kalite olmak üzere üç sınıfı ayrılmışlardır. Bu sınıflardan herbirinde bulunabilecek, sırsız ve sırlı yüzey kusurları bir çizelge haliinde gösterilmiştir.

Bundan sonra karo fayansların birim hacim ağırlığı, su emme yeteneği, eğilme dayanımı, sırlı yüzey sertliği, ısı genleşme katsayısi, sıcaklık değişimine dayanıklılığı, buhar basıncına dayanıklılığı, sırlı seyreltik asit ve alkaliye dayanıklılığı sırası ile ele alınarak, bu özelliklerin hangi sınırlar içinde olmaları gereği bildirilmiştir. Ayrıca, dona dayanıklı ve rengi işığa dayanıklı olan iki özel karo fayans nevi de kabul edilmiştir.

Standardda, nümune alma ve muayene metodları etrafında açıklanmıştır. Piyasaya arz bölümünde, karo fayansların alt yüzeylerinde bulunması gereken işaretler gösterilmiş ve ambalajlarının ne şekilde yapılabileceği belirtilmiştir. Standardın sonunda, p'yasaya arz olunan mal üzerinde yapılacak kontrol esasları anlatılmıştır.

Karo fayans standardının yürürlüğe girmesiyle, bazı küçük imalathanelerin piyasaya düşük kaliteli, ucuz mal üretmeleri önlenecek, alıcıların standard işaretli malları güvenerek almaları sağlanacak ve yerli karo fayansların ihrac imkânları artırılmış olacaktır.

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

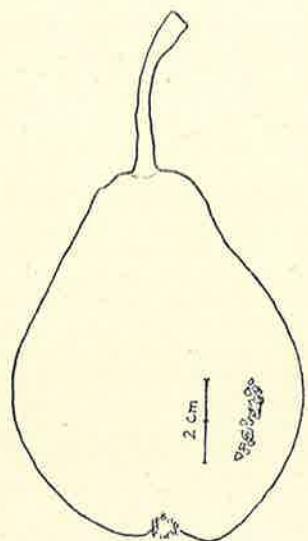
ARALIK 1964
Birinci Baskı

A R M U T

PEAR

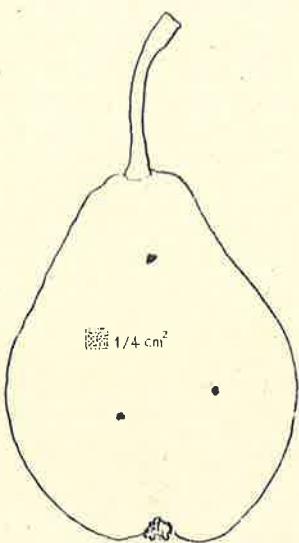
TS. 184

UDK 638.13

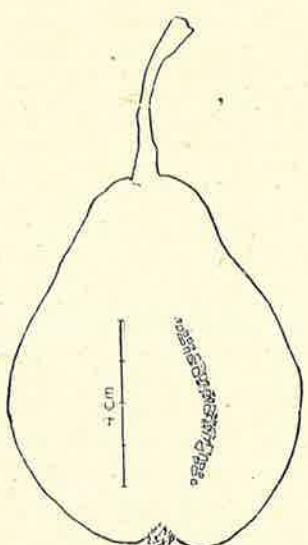
Şekil — 1

Uzunluğuna boyu 2 cm. yi
geçmeyen kabuk kusuru

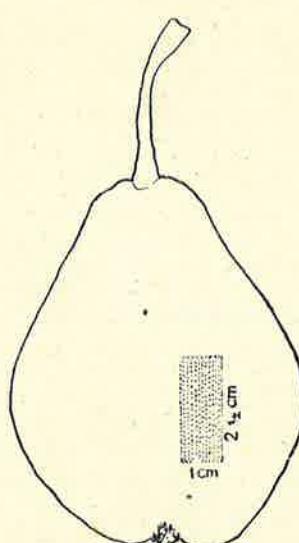
Şekil — 2

Toplamı $1/4 \text{ cm}^2$ yi geçmeyen
kara leke

Şekil — 3

Uzunluğuna boyu 4 cm yi
geçmeyen kabuk kusuru

Şekil — 4

Kabukta toplamı $2 \frac{1}{2} \text{ cm}^2$ yi
geçmeyen diğer kusurlar

ARMUT VE ÇILEK STANDARDLARI

Prof. Dr. Sabahattin ÖZBEK

Türk Standardları Enstitüsü daha önce kabul ederek yayınladığı şeftali, turuncgiller ve sofralık üzüm standardlarına ilâveten şimdi iki tane meyvanın standardını daha hazırlamış bulunuyor. Bunlar TS 184 numara ile yayınlanan armut ve TS 185 numara ile yayınlanan çilek standardlarıdır. Biz bu yazımızda bu standardlar üzerinde ilgililere bazı açıklamalarda bulunmak istiyoruz.

Türk Standardları Enstitüsünde yaşı meyva ve sebzeler standardlarının hazırlanmasında, memleketimizin bu günde üretim ve ihracat durumu ile ele alınan türünlerde standardın uygulanması bakımından imkânlar üzerinde durulmaktadır ve buna göre öncelik sırası tesbit edilmektedir.

İste şeftali, turuncgiller ve sofralık üzüm standardlarının ilk olarak hazırlanmasında yukarıda bildirilen üç şart bunlara priorite verilmesini gerektirmiştir.

TS 184 numara ile yayınlanan Armut Standardı, diğer meyvalarda olduğu gibi, yalnız sofralık olarak tüketilecek armutları içeresine almaktadır. Diğer amaçlarla kullanılacak armutlar bu standardın dışında bırakılmıştır. Standardın 1.1 «Çeşitler» bölümünden tanımış yerli çeşitlerimiz yanında yedi yabancı kökenli çeşitin de adı yer almış bulunmaktadır. Bu çeşitlerden bir çoğu memleketimizce önceleri veya yakın zamanda ithal edilmiş ve aynı zamanda dünya piyasalarında şöhret yapmış çeşitlerdir. Çeşit listesinde 12 çeşit adı verilmiş olmakla beraber diğer çeşitlerin de kendi adları ile ihrac edilmelerine izin ve imkân verilmiştir. Burada onbir çeşitin adının bildirilmesine en önemli sebep, standardın üretime ilgili olarak, yetiştirciyi, değerli olan bu çeşitleri yetiştirmeye teşviktir.

Armutlarda da, tipki elmalarda olduğu gibi, bütün sınıflarda aranılacak asgari kalite şartları tesbit edilmiş ve bu şartların, üstünde, kalitedeki üstünlüğe göre, üç kalite sınıfı ayrılmıştır. Genellikle ekstra sınıf özürsüz, şekil, renk ve olgunluk bakımından tam bir benzerlik gösteren meyvaları kapsar. I. sınıf armutlar ise şekil, renk ve gelişme bakımından daha az mütecanis olabilir. Ayrıca bunlarda ufak kabuk kusurlarına da yer verilmiştir. Meyva sapi bakımından da standard bu sınıfta ekstra sınıfına göre toleranslıdır. II. sınıf armutlarda şekil, gelişme ve renk bakımından kusurlar, meyvanın genel görünüşünü bozmamak şartıyla kabul edilmiş, daha büyük kabuk kusurları dikkate alınmıştır. Demek oluyor ki bu sınıf şeke ve görünüşe fazla önem vermiyen, daha ucuz ve fakat yine sağlam ve yenilebilir özel

likte meyva alan tüketicinin ihtiyaçlarına cevap veren bir sınıfıdır.

Değişik sınıflar arasındaki fark, özürler bakımından kabul edilen tolerans oranlarında da kendini gösterdiği gibi (sırasıyla % 5, % 10 ve % 15) boylara ayırma ve ambalaj şartları bakımından da farklılar arzettiğidir.

Armutlarda boylara ayırma Ekstra sınıfla, dizilerek ambalajlanan I. ve II. sınıf armutlarda mecburi tutulmuştur. Buna da capa göre bir boy iskalası hazırlanmıştır, ancak dizilerek gönderilen armutlarda bir ambalajdaki en büyük meyva ile en küçük meyva arasındaki boy farkının 5 mm. yi, dökmelerde ise 10 mm. yi geçmemeyeceği tesbit edilmekle ambalajda irilik tecanısı sağlanmıştır. Ayrıca boylamayı düzenleyen bir şartı da en küçük boylar üzerine koymalıdır. Genel olarak yazılık armut çeşitlerinin küçük çapta oldukları dikkate alınarak ve bir çeşit listesi hazırlamaktansa bir tarih tesbit ederek, bu tarihten önce piyasaya arzedilen armutlarda minimum çapı zarureti kaldırılmıştır. Standard bu yönden 1 Ağustos tarihini esas kabul etmiştir.

Armut standardında daha önce yayınlanan bir kısım standardlardan farklı bir husus da ambalaj olarak kesin ölçüleri kapların verilmemiş olmasıdır. Bunun sebebi standardın uygulanmasını kolaylaştırmaktır. Buna göre uygun olmayan ambalajların kullanılmamasını önlemek için derinlik ve ağırlık bakımından bazı tahditler yapılmış azami ambalaj derinliği olarak 30 cm. ve azami ağırlık olarak da net 20 kg. kabul edilmiştir. Ayrıca paletlere uygun boyaların seçilmesi de istenmiştir. Türk Standardları Enstitüsü, ileride OECD ambalaj standardlarını da göz önüne alarak ayrı broşür veya standardlar şeklinde standard ambalajları bildirmeyi düşünmektedir. Bize burada sınımlilik tavsiyemiz 40X30X16 cm, 50X30X16 veya 22 cm. veya 60 X40X16 veya 27 cm. boyundaki sandık veya Hollanda tipi kasaların kullanılmasıdır. Bu ambalajlar alımlı boydaki armutların iyi bir şekilde istiflerine imkân verdikleri gibi tasnimaları, kamyon ve vagonlara ve paletlere uygunluk bakımından da diğer tip ambalajlara göre çok elverlidirler.

Kağıtlama ve işaretlemeye bakımından standarda konulan hükümler diğer standardlarımızda verilenlerden farklı değildir.

Çilek Standardının bu güne kadar yayınlanan bir kısım standardlarımızdan birinci farkı, bu stan-

dardda kalitenin üç sınıfı değil, ekstra ve I. sınıf olmak üzere iki sınıf ayrılmıştır. Esas itibarıyle Türkiye gibi uzak pazarlara mal sevk eden bir memleketin, yüksek nakliye masrafları karşısında, en fazla para getirecek en yüksek kalite sınıfındaki malları sevk etmeyi dikkate alması bir zarurettir. Taze çilek gibi bugün için hemen tamamen uçakla sevk edilebilen bir ürünlerde standardın II. sınıf meyvaları dikkate alınması tabiiidir. Çilek standardında, üzümde olduğu gibi, Ekstra ve I. sınıf çileklerde çeşitin özellikleri, boyalar kabul edilmiştir. (Bak, TS 185, S. 1, cizelge 1). İri ve ufak meyvalar çeşitlerin bir listesi bahis konusu cizelgenin dip notunda bildirilmiştir.

Cilek standardında en önemli böülümlerden biri de olgunluktur. Olgunluğun tayininde maalesef objektif, yani ölçü ve rakamlara dayanan kriterler verilmesine bu gün için imkân hasıl olmamıştır. Standardı uygunluk bakımından mütecanis olan meyvaları bir ambalajda koyma gerek etmeli, cürümelere karşı emin olmak için tüketiciyi hiç bir zaman tatmin etmeyecek olan ham veya hatta toplamadaki gecikme dolayısıyla kolaylıkla ezilecek ve çürüyecek, bozulacak çok olgun meyvaları ambalajlara koymamalıdır.

Çilek standardında ambalaj üzerinde önemle durulmuş, ambalaj ağırlıklarını tahdit edilmistir. Bu, yine mesafenin ortaya koyduğu güclüğü yemeye pahasına alınmış bir tedbirdir. Ancak işaretlemede kolaylığı sağlamak için bu küçük ambalajların değil, bunları havı kasa veya kafelerin işaretlenmesi şart konmuştur.

Çilek ambalajlarının dökme olarak doldurulmaları esas kabul edilmiştir. Ancak ambalajların üstüne meyvalar dizilerek de konulabilir. Fakat dizmede esas, bu iş için kullanılacak meyvaların ambalajdan gelişigüzel alınması, bir seçme yapılması yani en iyi meyvaların üst ve ufkaların alta konulması suretiyle seçme üstlük yapılmamasıdır. Bize standardımızda işaret edilmemiş olmakla beraber Avrupa standardlarında çileklerin, boyanmasının yasak olduğunu da bu münasebetle birtaraf etmektedir.

Çilek tasarısında Kontrol belgesinin süresi 48 saat, ihtilâf halinde yetkilî heyetin toplantı süresi de en çok 6 saat olarak kabul edilmiştir. Kolaylıkla bozulan bir ürün olması dolayısıyle sürelerin her iki halde kısa tutulması zaruri ve doğrudur.

Çilek ve armut standardlarının taze meyva ihracatınızın gelişmesinde, diğer standardlarımız gibi, büyük faydalara sahip olacağımıza inanıyoruz.

KAVEL

Kablo ve Elektrik Malzemesi Ltd. Şti.
İSTINYE - İSTANBUL

TELGRAF : Kavelkablo - İstanbul
TELEFON : 63 34 00 - 63 34 01

MAMULLERİ

- PLÂSTİK İZOLELİ İÇ VE
DİŞ TESİSAT TELLERİ
- HATTI HAVAİ TELLERİ
- TELEFON TELLERİ
- SİNYAL ve ZİL TELLERİ
- EMAYE BOBİN TELLERİ
(ϕ 0,10 dan 3 mm ye kadar)
- PLÂSTİK İZOLELİ YERALTI
KABLoları
- ANTİGRON KABLolar
- P. V. C. GRANÜLLER
- PLÂSTİK BORU ve PROFİLLER
- HER ÇEŞİT SUN'İ DERİ
- YER MUŞAMBASI

Standard — 61

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR
ve MAMÜLLERİ A.Ş.

ALÜMİNYUM LEVHA

SATIŞLARI DEVAM ETMEKTEDİR

- EBAT:
70 x 140 cm
- MUHTELİF
KALINLIKTA
ve SERTLİKTE

FABRİKA : Topağaçlar Caddesi
Kâğıthane - Şişli Tel: 47 90 00

SATIŞ MAĞAZASI : Ali Yazıcı
Sokak No. 10 Fermeneçiler
Galata Tel: 44 81 13

Standard — 62

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

İSVEÇ STANDARDLARI BİRLİĞİ

(SVERIGES STANDARDISERINGSKOMMISSION — SIS —)

Doğusu :

İsveç'te standardlaştırma, elektroteknik alanında 1907 yılında başlamıştır. Daha sonra, 1919 yılında Makina Endüstrisi Birliği tarafından da bir standard komitesi kurulmuştur. Bu iki standardlaştırma koluğun 1922 de birleşmesiyle bugünkü İsveç Standardları Birliği doğmuştur. Birlik, özel bir kuruluştur. Başkanı Hükümet tarafından tayin edilmektedir.

Üyeleri :

SIS'in iki sınıf üyesi vardır:

- a) Kayıtlı üyeleri
- b) Standard Komiteleri üyeleri

Kayıtlı üyeleri sınıfını, teknik cemiyetler, endüstri ve bilimsel araştırma kuruluşları teşkil etmektedir.

Birliğin bugün, 28 tane kayıtlı üyesi vardır. Komite üyeleri ise Hükümet ve Özel Sektör temsilcilerinden ibarettir. Ve sayıları 2200 civarındadır.

Gelirleri:

İsveç Standardları Birliği'nin gelirleri ve bunların elde edildikleri kaynaklar aşağıda gösterilmiştir:

1 — Hükümetin ayırdığı yıllık ödenek (yıl dan yıla artmakta olan bu ödenek 1964 yılında 700.000 kron idi)

2 — Çeşitli endüstrilerin ve kurumların üyelik aidatı ve diğer adlarla ödedikleri meblağlar. (1.35 milyon Kron civarında olan bu özel yardımın dışında, endüstriler birliği, gerek uzmanlarını göndermek, gerekse teknik komite çalışmalarına katılmak suretiyle büyük destek olmaktadır)

3 — Standard satışları (1963 yılında 1,5 milyon Kronluk standard satış yapılmıştır. SIS standard baskısı için özel bir matbaaya da sahiptir.)

4 — İsveç endüstrisinin, özel amaçlar için yapılan dış seyahatlar ve memlekette düzenlenen milletlerarası toplantılar için yaptığı yardımlar,

Teşkilatı :

SIS, İsveç'in resmi ve otoriter standardlaşdırma merkezidir.

En yetkili organ resmi, özel sektör ve meslek kuruluşları temsilcilerinin meydana getirdiği 60 kişilik Genel Kuruldur. Genel Kurul yilda bir veya iki defa toplanır. Genel Kurulun seçtiği İcra Meclisi 12 kişiden teşekkül eder. Yilda üç-dört defa toplanan bu meclis, Birliğin genel yönetiminden sorumludur ve kadronun başı olan Direktörü tayin eder. SIS'in bugünkü kadrosu 90 kişidir. Bunun 35'i teknik elemandır.

Standardların Hazırlanması ve Niteliği :

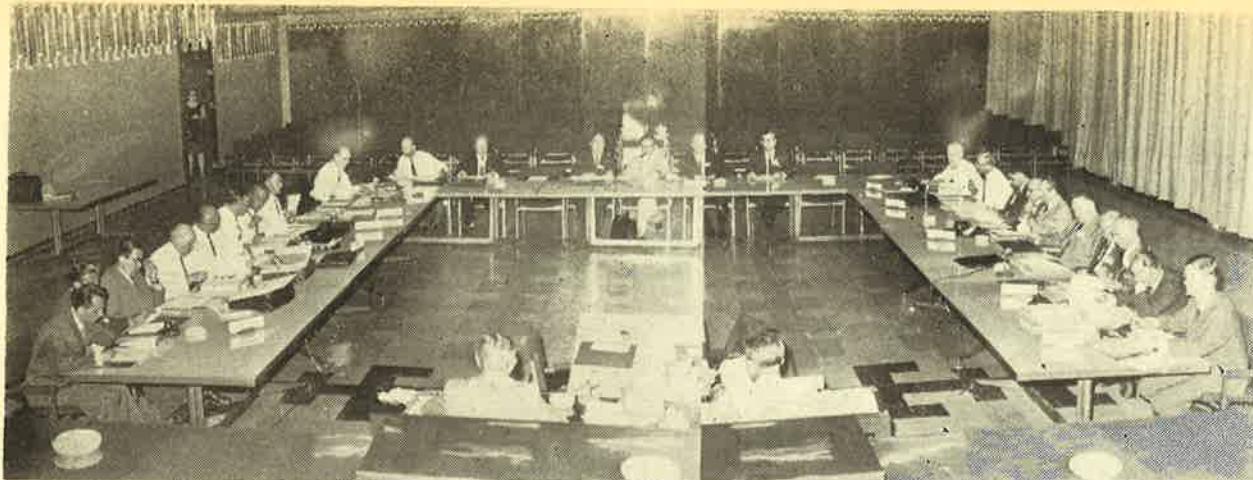
Diger ülkelerde olduğu gibi İsveç'de de standardlar önce tasarıların hazırlanması, sonra ilgili çevrelerin mütalâalarının alınması, müttaleâaların değerlendirilmesi ve tasarıının kabul edilerek yayınlanması safhalarını geçirerek meydan gelmektedir.

İsveç Standardları Birliği Direktörü ve TSE'nin fahri üyesi olan Sayın Olle Sturen'in, 1964 Kasımında Enstitümüzü ziyaretleri sırasında ifadesine göre bugün, İsveç'te 3200 standard yürürlüktedir ve standard hazırlıkları 350 teknik komite tarafından yürütülmektedir.

Standardlar ihtiyarıdır. SIS'in test lâboratuvarları yoktur. Test işini, yönetimi hükümete ait olan lâboratuvarlar yürütür.

Markalama :

Tescil edilmiş bir standard markası vardır. Belirli şartları yerine getiren üreticiler, standardlara uygunluğu ifade eden bu markayı kullanılmaktadır. SIS bugüne kadar 100 den fazla marka anlaşması yapmıştır.

IEC/TC 21 Akümülatörler Komitesi toplantı halinde

IEC'nin "Akümülatörler Teknik Komitesi" Ankara'da Toplandı

Milletlerarası Elektroteknik Ko-
misyonu (IEC) nin 21 numaralı «Akü
mülätörler» Teknik Komitesi Yılık
toplantısını 7-10 Haziran 1965 ta-
rihleri arasında Türk Standardları
Enstitüsünde yapmıştır.

B. Almanya, Belçika, Bulgaris-
tan, Çekoslovakya, Fransa, Hollanda
İngiltere, İsviçre ve İtalya'dan
25 delegenin katıldığı toplantıarda,
Türkiye'de T. Elektroteknik Kurumu
Başkanı Prof. Haldun Gürmen'in
Başkanlığında kalabalık bir dele-
gasyonla temsil edilmiştir.

7 Haziran Pazartesi günü saat
10.00 da başlayan toplantılar TSE
ve IEC Türkiye Milli Komitesi Baş-

kani Faruk Sünter açmış ve hazır
bulunanlara «Hoşgeldiniz» demiştir.
Daha sonra, Sanayi Bakanı Sayın
Ali Naili Erdem söz alarak, standard-
laştırmının Türkiye ve dünya dev-
letlerinin sinai gelişmelerinde oynamayı-
cağı önemli rolü belirten bir konuşma
yapmıştır. Erdem ezcümle şunları
söylediştir.

«Halkımızın mal ihtiyacını, onun
menfaatlerini koruyan, aldanmasına
fırsat vermiyen bir anlayışla
karşılamak, Türk mallarına dış
pazarlarda gerekli rekabet güçü-
tü kazandırmak ve bütün bunla-
rin bir muhassala hedefi olarak da,
ortağı bulunduğu Avrupa Ekono-

mik Topluluğu ekonomisine süratle
intibak edebilmek amacıyla yapılan
acil çalışmaların başında, Türk Stan-
dardlarını süratle artırmak, kalite
kontrollerlerinde gerçekten etkili ol-
mek gereğine inanıyoruz. Bu ham-
le içinde, genel Standard Enstitümüz
in modern metodlarla yapmakta ol-
duğu çalışmaları takdirle izliyor ve
bu çalışmaların gereğine gibi yürütü-
lmesi için Enstitü'ye her türlü
yardım yapmaya kararlı bulunuyo-
ruz.

Akümülatörler standardları ko-
nusunda, bu çatı altında yapılacak
milletlerarası çalışmaları büyük bir
ilgi ve umit içinde izliyeceğiz. Bu
çalışmalarla bu sanayinin bütün dünya
ile beraber, Türkiye'de de daha ileri
bir mehaleye varması yolunda büyük
bir adım atılmış olacağına inanıyo-
ruz.

Bu vesileden faydalananarak Türk
Standardları Enstitümüzün Milletler-
arası münasebetler alanında, bu gün-
kü gibi çok yüksek seviyeli toplantı-
lara katılımını, bu türlü toplantı-
ların yurdumuzda da düzenlenmesi yolu-
nda vardığı başarı derece ve mehale-
sini tâdîr ve muhabbetle an-
maktan ve sayın yöneticilerini kutla-
maktan ayrı bir haz duyduğumu hu-
zurunuzda belirtmek isterim.

Milletlerarası Elektroteknik Ko-
misyonun Türkiye'de yapacağı bu
ilk toplantının dünya ve Türkiye e-
konomilerine başarılı ve hayırlı bu-
luslar eklemesini yürekten diliyerek
Hükümetim ve sahsim adına yüksek
topluluğunuzu tekrar muhabbet ve
saygı ile selâmlarım.»

Bu açıstan sonra Fransa dele-
gesi M. P. Magne'in Başkanlığında
hemen çalışmalarla geçilmiş ve yükü-
bir programın 4 günde tamamlanması
suretiyle aşağıdaki IEC Rekomandas
yonu tasarıları kabul edilerek IEC
üyesi Milli komitelere sunulması ka-
raraştırılmıştır:

— IEC 95-1 numaralı yayına ek-
ler; Kurşun Akümülatörlerin kutup
başıkları kısım 1, genel şartlar ve
test metodları. Bu ekler, Mars akü-
mülâtörlerini soğukta başlama ka-
biliyetini kapsamaktadır.

— Yuvarlak şarj edilebilir Nikel
kadmiyumlu akümülatörlerle ilgili
(Devamı 22. sayfada)

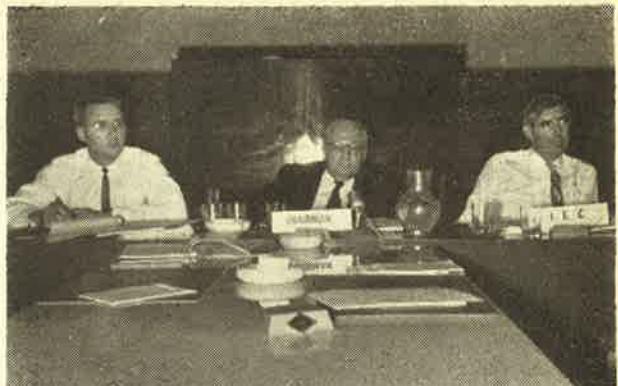

Delegasyonlar Enstitü binaları önünde

Sanayi Bakanı Sayın Ali Naili Erdem konuşmasını yaparken

AKÜMÜLATÖRLER TEKNİK KOMİTESİ TOPLANTILARINA KATILAN DELEGASYONLAR

KOMİTE BAŞKANLIK DİVANI

İNGİLTERE DELEGASYONU

BULGARIŞTAN DELEGASYONU

FRANS, BELÇİKA VE ÇEKOSLOVAKYA
DELEGASYONLARI

İSVİÇRE, HOLLANDA VE ALMANYA
DELEGASYONLARI

TÜRK DELEGASYONU

İTALYA VE İSVEÇ DELEGASYONLARI

Avrupa Ekonomik Komisyonu Bozulur Maddeler Standardları Çalışma Grubu Toplantısı

Avrupa Ekonomik Komisyonu Bozulur Maddeler Standardları Çalışma Grubu 2-4 Haziran tarihleri arasında Cenevrede yıllık normal birinci toplantısını yapmıştır.

Çalışma Grubunun Haziran 1965 toplantı gündeminde 19 madde yer almış bulunuyordu.

2 Haziran'da, toplanan Çalışma Grubu Genel Kuruluna 21 memleketten 38 üye katılmıştır. Gündem gereğince yapılan seçim sonunda, daha önceki toplantılarında olduğu gibi Başkanlık İsviçre delegesi B. Grand-Jean ve Başkan Yardımcıklarına da Fransız delegelerinden B. Lott ve Çekoslovak delegesi B. Stampach seçilmişlerdir. Bundan sonra gündem sırası üzerinde bazı değişiklikler yapılmıştır.

Çalışma Grubunun gündeminde yer alan maddeleri aşağıdaki şekilde özetliyoruz.

1 — ECE/Codex Alimentarius Müsterek Meyva Suları Eksperler Grubunun 29 Mart - 2 Nisan 1965 tarihleri arasında yaptıkları toplantı raporu. Bu rapordan elma, portakal ve üzüm suyu standardlarının son şeklinin verilmemiş olduğu anlaşılmıştır.

2 — ECE Teknik Komite Raporu. Bu raporda, Çalışma Grubuna bağlı Teknik Komite'nin 11-14 Mayıs 1965 tarihleri arasında, yaptığı çalışmalar ve alınan kararlar üzerinde bilgi verilmiştir.

Teknik Komite turunciller standardına yapılması teklif olunan ilâveler hakkında görüşünü bildirmiştir. İlâveler difenilli kâğıt kullanılması meselesi ve E/A nisbetleri türündendir. Teknik Komite ayrıca muhafaza uygulama broşürleri, ambalajların standartizasyonu ve kontrol sistemi konularını da ele almış ve bu hususlardaki mütlâasını bildirmiştir. Bu raporda bildirilen hususlar Çalışma Grubunda karara bağlanmıştır.

3 — Çalışma Grubu gündeminde 5. maddeyi FAO/WHO Codex Alimentarius Müsterek Komisyonunun ikinci toplantısı sonunda hazırladığı raporun ortaya çıkardığı problemler teşkil etmekte idi. Codex Alimentarius Komisyonu (i) yabani ve kültüre alınmış ve işlenmiş mantarlar, (ii) kuru erik ve (iii) derin dondurulmuş gıda maddeleri için müsterek bir ECE /Codex Alimentarius Eksperler Grubunun kurulmasını teklif etmiştir.

Akümülâtörler Komitesi

(Baştarafı 20. sayfada)
yeni tavsiye.

Kısim 1 — Genel şartlar

Kısim 2 — Boyutlar.

Bu sonuçların, milletlerarası akü-mülâtör ticaretini kolaylaştıracığı ve geliştireceği ilgililerce ifade edilmiştir.

10 Haziran Perşembe günü u-çakla hep birlikte İstanbul'a hareket eden delegasyonlar incelemelerine o-rada da devam etmişler, 'EAS ve MUTLU Akümülâtör fabrikalarımızı gezmişlerdir.

Varılan karara göre, dondurulmuş gıda maddeleri için esasen bir komisyon kurulmuştur. Kuru erik standardı ise bir arada yapılmıştır. Mantar üzerindeki çalışmalar ECE çerçevesi içerisinde devam edilmesi doğru olur.

4 — Bundan sonra kültüre alınmış mantar standardı tasarısı gözden geçirilmiş, kesilmemiş mantarlarda bulunması mümkün görülen yetişirme materyeli oranı üzerinde bir anlaşmaya varılanamış, diğer bazı değişikliklerin de yapılması zaruri gördüğünden tasarımın Eksperler Grubuna iadesi karlaştırılmıştır.

5 — Teknik Komitece gözden geçirilerek getirilen dolmalık biber ve sarmışak standardları üzerinde de anlaşmaya varılanamıştır.

6 — Çalışma Grubu, Bayır Turpu standardına son şeklini vererek Avrupa Standardı olarak kabul etmiştir.

7 — Gündemin 10, 11, 12 ve 13, maddelerini teşkil eden Kabuklu ceviz, ceviz içi, iç fındık ve iç badem standardları üzerinde 3-9 Mayıs tarihleri arasında Ankara'da yapılan Eksperler Grubu çalışması hakkında sekreterlikçe grubu izahat verilmiş ve bu arada bu toplantıının organizasyonunda ve yürütülmesinde Türk makamların ulaşan başarı öğülmüştür. Bu standardların hepsi yeniden Eksperler Grubuna gözden geçirilerek, anlaşma hasıl olmayan noktalar üzerinde anlaşma imkânları araştırılacak, rutubet miktarları üzerinde yeni rakamların elde edilmesine çalışılacak ve ceviz içi için renk iskali hazırlanacaktır.

8 — Eksperler Grubu tarafından yeniden gözden geçirilen kuru erik standardı üzerinde gerek toplantıdan önce yapılan iki günlük mesai ve gerek çalışma grubundaki gayretlere rağmen tam bir anlaşma olmamış ve tasarıda yapılması gereken değişiklikler belirtilecek tasarı raportöre iade edilmiştir.

9 — Turunciller standardına ilâvesi düşünülen hususlar hakkında çalışma grubu şu kararları almıştır: (i) E/A nisbeti üzerinde her memleket çalışmasına devam etmelii ve OECD bu işin hali için bazı araştırma mülâseseleriyle temas imkânları aramalıdır, (ii) standarda şimdilik ekler yapılmamalı, bütün teklifler alındıktan sonra gerekirse topluca ilâve ve değişiklikler yapılmalıdır.

10 — Meyva ve sebze ambalajlarının standartizasyonu. Bu konuda OECD temsilcisi B. Normand yapılan çalışmalar hakkında bilgi vermiştir. Çalışmalar olumlu karşılanmış ve devam edilmesi istenmiştir.

11 — Muz standardı. Sekreterlik bu hususta 26 Ekim - 7 Kasım tarihleri arasında Ekvador'da Guayquil şehrinde yapılan toplantı hakkında bilgi vermiştir.

12 — ECE Bozulur Maddeler Standardları Çalışma Grubu normal ikinci toplantısını Kasım 1965 de yapacaktır.

STACO TOPLANTISI LİZBON'DA YAPILDI

Komite Gelecek Yıl Memleketimizde Toplanacak

ISO'nun STACO Komitesi 25-29 Haziran 1965 tarihleri arasında Lizbon'un Florida otelinde toplanmıştır. İngiliz T.R. B. Sanders'in başkanlığında yapılan toplantılar Almanya, Belçika, Fransa, Japonya, Lübnan, Hollanda, Polonya, Portekiz, İngiltere, İsviçre, B. Amerika delegeleri ve Türkiye'den TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter katılmışlardır.

Bilindiği gibi STACO, ISO'nun diğer teknik komitelerinden farklıdır. Teknik komiteler, belirli bir konunun milletlerarası standardını yapmak üzere kurulur, o standard kabul edilince işi biter ve dağılır. Bir daha, ancak revizyon söz konusu olunca toplanır.

«Standardizasyonun bilimsel prensiplerini inceleme sürekli komitesi» anlamına gelen STACO ise, adındaki sürekli kelimeden de anlaşılacağı gibi, bir konu için kurulmuş komitelerden değildir. Ayrıca STACO, doğrudan doğruya ISO Konseyinin Danışma Kuruludur ve üyelerini, dünyada standardizasyon alanında ileri gelen kimseler arasında bizzat seçer. Bu üyelikler kişiseldir. STACO kurallarına göre üyeler memleketlerinin görüşleri ni değil, kişisel anlayışlarını savunurlar.

Bu yıl toplantı gündeminde bulunan S I ünitelerinin ikinci kısmındaki çalışmalar bitmiş ve Belçika'nın teklifi üzerine ikinci kısım için karar alınmıştır. Standardın ekonomik yöneden de ele alınması konusunda ki çalışmalar ilerletilmiş, bazı deyimler standard bakımından açıklamaları yapılarak kabul olunmuş, millî ve milletlerarası standardların yapılmasıının çabuklaştırılması etrafında başlayan incelemelerin ileri sahaları programa bağlanmıştır.

STACO, en yeni üyesi Türkiye'nin bu alanda kısa zamanda büyük ilerlemeler kaydettiğini gözönünde bulundurarak gelecek toplantıunu Türkiye'de yapmayı kararlaştırmıştır.

TS 88 Mecburî Standard Olarak Uygulanırken (*)

Fikri ÖZMEN

Mak. Y. Müh.

Türkiye'de endüstri çabalarına paralel olarak gelişen makina imalatında teknik resim, teknik elamanların birbiriley kendi işlerinde anlaşmalarını sağlayan açık bir dil haline gelmiştir. Yeniliklerini gerçekleştirmek, planlarını ifade etmek için mühendisin başvurduğu ilk arac şüphesiz teknik resimdir. Bu yenilikler ve tasarıları makina parçasının yapımında gerçekleştirecek olan işçi gerekli bilgi, işleme metodlarını yine teknik resim vasıtasyyla öğrenmektedir.

Türkiye'de bugünkü teknik resim tatmin edici bir ortamın çok dışındadır. Yurdumuzda teknik öğretimde Sümerbank, Etibank gibi endüstri dahıda mühim mesafeler katetmiş Devlet Kurullarında ve özel sektörde kullanılan teknik resim metodları; dış ülkelerde öğrenim görmüş teknik elemanlarının uygulamalarına göre bir çok değişikliklerle karşılaşmaya çıkmaktadır. Gerçi teknik resim bilmeli esasları aynı noktada toplanabilir. Ancak özel metodlar ve uzlaştıracı özellikler bir çok yönlerde değişiktir. Nitekim makina yapımında çok ileri ülkeler olan Amerika'da ASA, İngiltere'de BSI, Almanya'da DIN standartları içinde teknik resim metodlarına yer verilmiş ve standardlaştırmıştır.

Bu konunun gerçegi karşısında Türk Standardları Enstitüsü, dış ülkelerde olan teknik ilişkilerimizdeki gelişmeyi de gözönünde tutarak teknik resim metodlarının millileştirilmesi üzerinde durmuş ve standardlaşdırma görevini Makina Hazırlık Grubuna vermiştir. Makina Hazırlık Grubunun kurduğu teknik resim komitesi TS 88 i yayıldan önce İstanbul Teknik Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İstanbul (Yıldız) Teknik Okulu, Sümerbank, Etibank ve bunun gibi 40 a yakın resmi ve özel kurumların fikirlerine başvurduktan sonra Teknik Kurula sunmuştur. Teknik Kurul Mart 1964 de yaptığı toplantıda, yapımdan bir yıl sonra mecburi standard olmak üzere TS 88' i kabul etmiştir.

TS 88' in getirdiği yenilikler :

TS. 88 ISO (International Organization for Standardization) nun tesbit ettiği standartları olduğu gibi kabul etmiştir. ISO'da mevcut olmayan ve yurta geniş bir kullanma sahasını kapsayan konularda teknik elemanlarca en çok uygulanan uluslararası öneme sahip esasların alınması yoluna gidilmiştir. Makina yapımında esas olan metodların dışında

kalan mimari, elektrik, ağaç işleri gibi konulara yer verilmemiştir.

Makina yapımında en çok göze çarpan yenilikler aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

a — Görünüşler ve çizgiler:

TS 88, bugün Sümerbank işletmelerinde kullanılan teknik resim niteliklerini birçok yönde etkilemektedir. Görünüşler, ötedenberi alışlagelmiş ve halen en çok kullanılan birinci açı metodu (üstten görünüş önden görünüşün altına, soldan görünüş önden görünüşün sağına) standard olarak kabul edilmiştir. Lüzum görüldüğü durumlarda mesela birinci açı metoduna göre çizilmiş bir makina parçasının teknik resimi üçüncü açı metodu (Amerikan Metodu) na göre imalat yapan bir firma veya müesseseye gönderildiği zaman, çizim metodunu belirtmen sembol, tercihan ölçegin altına konulur.

Sürekli kalın, sürekli ince kesik ve noktalı kesik çizgilerin özelliklerin de herhangi bir değişiklik gözükmemektedir. Ancak kesit düzlemlerin izlerini belirten çizgiler noktalı kesik ince ve uçları kalın çizgiler şeklinde. BUNDAN BAŞKA OKLARIN KONUMUDA DEĞİŞMIŞTIR.

Her iki eksen çizgilerine nazaran simetrik olan makina elemanları, bu iki eksenler arasında simetrik olarak kalan parçalardan birini alarak bölkük (kismi) görünüşü şeklinde gösterilebilir. Bu arada simetriği ve sadeles tirlmiş görünüşü belirtmek için eksen uçlarına — işaret konur.

b — Kesitler ve tarama çizgileri:

Bu konuda standartların uygulanmasında eski bilgilerimizle geniş bir gelişme mevcut değildir. Ancak belirli bir kaç noktada yeniliklerle karşılaşmaktayız. Meselâ; bir kesit düzleminizin uçları kalın, düzlemin geçtiği yerde ince olmak üzere noktalı kesik çizgilerle çizilerek büyük harflerle adlandırılır. Kalın uçları hiç bir zaman parçanın ana ayrıntı geçmez ve bakış yönü düzlemin izlerinin üzerine uçlarıyla oturan oklarla belirtilir. Bir makina elemanın detayına inmek ve görünmeyeen kısımlarını açıklamak için muhtelif düzlemlerde sanal olarak kesebiliriz. Bu düzlemlerden ikisinin birbirine belirli bir mesafede paralel olduğu ve aynı zamanda aynı makina elemanının kesitlerinde ortak bir ayrıntı olabilir. Böyle hallerde, yanlışlığa meydan vermemek için, kaçınılmak yerinde olur. Ancak zaruret halinde böyle bir kesitin belirtilmesinde kullan-

ılabacak kesit düzlemlerinin tarama çizgiler ortak ayrı boyunca birbirlerine nazaran kaydırılmış olarak çizilir.

Cok geniş alanların taramasında çizgilerin bütün bu alanları kapsamasına lüzum yoktur. Bu durum karşısında tarama çizgileri parçanın ana ayrı boyunca devam eden bir bölge içinde sınırlandırmak mümkündür.

Bir makina elemanına komşu olan parça resimlerinin çizilmesi lüzum olduğu hallerde parça, ince sürekli çizgilerle çizilir. Komşu parça esas makina elemanını örtmez, fakat onun tarafından örtülebilir. Bunun gibi özel durumlarla karşılaşıldığından esas makina parçasının açıkça anlaşılması, şahsiyamak bakımından komşu parçanın taraması mümkünür. TS 88 bu taramaları parça çevresi boyunca dar bir alan içinde sınırlandırlarak çizilmesini tavsiye (tercih) etmektedir.

c — Vidalar :

TS 88 vidaların teknik resimlerinde birçok yenilikler getirmiştir. Buğine kadar çizilen vida teknik resimlerinde profillerin tek tek gösterilmesi yerine, kesik çizgiler, dişlerin bitimine kadar çizilerek gösterilmekte idi. TSE 88 bu prensibi aynen kabul etmiştir. Ancak kesik çizgiler yerine bu görevi ince sürekli çizgilerle bir dibi belirterek yaparlar. BUNDAN BAŞKA VIDA EKSENİNE DİK BİR DÜZLEM İÇİNDE, VIDAYA BAKıLARAK ÇİZİLEN GÖRÜNÜSTE DIS DİBİ AYRITI İNCE SÜREKLİ ÇİZGİYLE BİR DAİRENİN TAKİRBEN 3/4 ÜNÜ KAPSAYAN BİR YAYLA BELİRTİLİR. VIDA DIŞLERİNİN BITİM NOKTASI EKSENE DİKEY BİR ÇİZGİ ÇİZİLEREK GÖSTERİLİR. DIN normlarının aksine bu çizgi kalın sürekli (görünmez hallerde orta kalınlıkta ve kesik) olur ve bu sınır çizgisi vidanın büyük çapına ait olan ana ayrıta kadar uzatılır.

Bazı özel montajlarda olduğu gibi vida dis profillerini belirtmek icap ettiği durumlarda vida profili sematik olarak kırık çizgilerle gösterilir.

TS 88 in teknik alana girmesi ve bugün en çok kullanılan DIN Normlarının yerini tutmasında Sümerbank işletmelerine birçok görevler düşmektedir. Bunun gibi birçok yeniliklerin yurta yerleşmesinde öncülük yapan Sümerbank'ın bu görevi de başarıyla uygulayacağına kaniim.

(*) Sümerbank Dergisinin Mart/Nisan 1965 sayısından alınmıştır.

TÜRKİYE'DE KONUT PROBLEMI VE HALK KONUTLARI STANDARDI

Kemal ÖLÇER

(İnsaat Y. Müh.)

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plânnının Konut bölümü ana ilkeleri arasında, konut yatırımı yapılan harcamaları, toplam yatırımın % 20inden daha ziyade arttırmadan, gerekli tedbirler alınarak aynı yatırımla daha çok konut yapısını sağlamak amacıyla lüks konut yapımının kısıtlaması ve sağlık bakımından sahip olmayan en ucuz hâlik konut tipinin seçilmesiyle daha geniş bir kitlenin barındırılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

1963 yılı programının uygulanmasında, karşılaşılan güçlüklerin başında, icraçı daireler arasında alt kademedede verimli sonuçlar verecek ölçüde bir koordinasyonunun sağlanaması gelmektedir. Aynı zamanda kamu kuruluşlarında konut sektöründeki gerekli çalışmaları yürütücek nitelikte elemen sayısının yetersizliği, konutun yurdunuza oldukça yeni beliren bir ihtiyas kolu olmasından ve çeşitli bilim kollarında, bunun üzerinde çalışan elemanların az oluşundandır. Bu sebeplerden konut sektörü programının öngördüğü hazırlık çalışmaları çok zaman almış ve uygulamada da gecikmeler olmuştur.

Konut durumunun belirtilen şartları, konut talebini karşılamak için arzı artırıcı lüks meskenler yerine sosyal standartlı meskenler, teknik ve kredi yardımı ile belirli standartlı «kontrollü gece kondular» yapılması, ucuz yapı malzemesi ve yapı teknığının geliştirilmesini gerekli kılmaktadır.

1963 yıllık programı konut bölgemizdeki araştırma ile ilgili tedbirlerde gösterilen hususlar gözönünde tutularak İmâr ve İskân Bakanlığında gerekli araştırmalarдан yararlanarak hazırlanan halk konutları standartları, çeşitli kurulların temsilcileriyle muhtelif tarihlerde yapılan toplantılar sonunda tesbit edilmiştir.

Araştırmalar ilerledikçe ve kalkınma plâni ile orantılı olarak finansman yeterlikleri arttıkça bu standartların sosyal ve ekonomik verilere uygun olarak geliştirilmesi ön plâna alınmıştır.

Halk konutları standartları resmi gazetenin, 24 Mart 1965 tarih ve 11664 sayılı nüshasında yayınlanmış olup memleketimizde yapılacak halk konutlarının bu standartlara uygun olarak projelendirilmeleri gösterilmiştir.

Bu standartlarda belirtilmiş hususlarda da «Belediye İmâr Talmamatnameleri» ile genel hükümlere uyulması tesbit edilmiştir.

Halk konutları projeleri:
a) Asgari nitelikteki halk konutları.

b) Orta nitelikteki halk konutları olmak üzere iki kısımdır.

Halk konutları standartları yedi bölümde ibaret olup bu bölgümler aşağıda sırası ile açıklanmıştır.

1 — Genel Kurallar,

2 — Tanımlar ve kabuller (Bu bölümde toplam iç ve dış faydalı alanlar gösterilmiştir.)

3 — Konut projeleri ile ilgili kurallar (burada yapılarınarsaya ne suretle yerleştirileceği, yağmur sularının yapı temellerine zarar vermemesinin sağlanması, dış sirkülasyonda çamurla karşı gerekli tedbirlerin alınması, merkezi ısıtma yapılmayan yapılarda konutun imkânı nisbetinde tek soba ile ısıtılacak düzende planlanması, mutbak, yıkama, şelâ ve lavabo yerlerinin bir arada veya gruplar halinde yerleştirilmesi çekme çatı katları yapılmaması kuralarını kapsamaktadır. Ayrıca konutun içindeki yaşama grubu, yatak grubu, iç gurubu, iç geçitler, teras, balkon, veranda, yerli dolap ünitelerinin fonksiyonları ve en dar boyutları ile merdivenler, kapilar, pençeler, konut dışındaki üniteler ve boyutları, bodrum katları, kat yükseltikleri gösterilmiştir).

4 — Tesisatla ilgili kurallar (sihhi tesisat, elektrik tesisatı)

5 — Statikle ilgili kurallar

6 — Yapı malzemesi ile ilgili kurallar

7 — Projelerin çizimi ile ilgili kurallar

standarda iki çizelge de ilâve edilerek,

(I) No. lu çizelge: Asgari nitelikteki halk konutlarında M² olarak alanları.

(II) No. lu çizelge: Orta nitelikteki halk konutlarında M² olarak alanlar.

kayedilmiştir.

Bu çizelgelerde; cocuksuz aile, ve bir çocuklu aile, iki çocuklu aile, üç çocuklu aile, dört çocuklu aile, beş çocuklu aile için yaşama, yatak, iş gruplarıyla iç geçitler, iş faydalı alan konuta düzen dış faydalı alan, toplam faydalı alanlar yer almıştır.

Özet olarak; toplam faydalı olan Asgari Nitelikteki Halk Konutu:

	M ²
Cocuksuz ailede	30,50
Bir çocuklu	39,00
İki çocuklu ailede	53,50
Üç çocuklu ailede	58,50
Dört çocuklu ailede	62,50
Beş çocuklu ailede	63,00

Orta Nitelikteki Halk Konutu :

	M ²
Cocuksuz ailede	40,00-45,50
Bir çocuklu ailede	58,50
İki çocuklu ailede	67,00-73,0-
Üç çocuklu ailede	75,00-79,00
Dört çocuklu ailede	91,50-93,50
Beş çocuklu ailede	100,00

Halk konutları standardının sonunda da uygulması zorunlu olmayan yardımcı bilgiler eklenmiş olup aşağıda özetlenmiştir.

1 — Taşıyıcı duvarlarda kat sayısına göre duvar kalınlıkları ve boşlıklar arasındaki dolu kısımları gösterir çizelge.

2 — Isı yalıtılması

3 — Yangına karşı alınacak tedbirler.

4 — Merdiven ve asansörler

5 — Işıklık duvarları

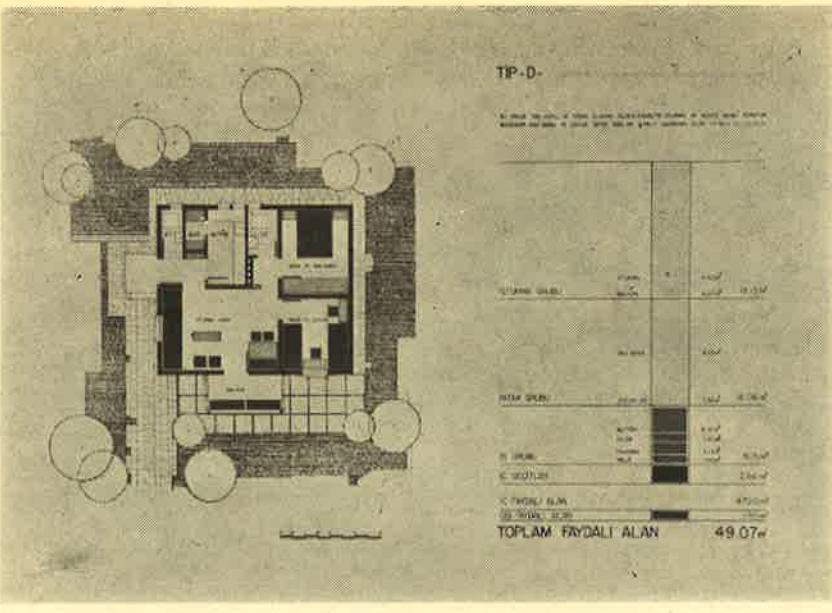
6 — Çatı örtüleri

7 — Isıtma merkezi

8 — Çöp bacaları

Resmi gazetenin 13.11.1964 tarih ve 11855 sayılı nüshasında yayınlanan 6-3827 sayılı kararnamede, genel ve katma bütçeli dairelerde döner sermayeli kuruluşlar, özel idareler, belediyeler, iktisadi devlet teşkilatları ve ipotek karşılığı konut kredisini veren banka ve teşekkülerce, bu kararın yayınlandığı tarihten itibaren yalnız halk konutları standartlarından asgari nitelikteki halk konutlarına kredi verildiği kaydedilmiştir.

Ancak kredi isteğinde bulunan sahibler istedikleri takdirde aile nüfus sayıları ve medeni durumları nazaara alınmasızın asgari nitelikteki halk konutu standartlarının azamî alanındaki 63,00 M² lik konutlara verilebilecek kredi miktarından faydalananakları ve kamû sektöründe asgari nitelikteki halk konutu standartı dışında konut inşa edilemeyeceği, konut tiplerinin dairelerince ihtiyaçlara göre tayin edileceğini belirtmiştir. İstisnai olarak yurt içinde ve dışında temsil yetkisini haiz mülkî erkân (Vali, Büyükelçi, Kaymakamlar ve mümessilleri) için inşa ettirilecek konutlarda standartlara bağlı olmaksızın temsil ve misafir ağırlamanın icaplarının gözönüne tutulacağı bundan başka kararnamede, konut kredisini verilebilecek konutlarla kamu sektöründe yapılacak konutlarda asgari nitelikte halk konutlarında M² olarak alanları gösterir (1) No. lu çizelgede verilmiş olan alanların % 10 artırılarak uygulanacağı gösterilmiştir. Geçici maddelerde :

1.1.1963 tarihinden önce Türkiye Emlak Kredi Bankası ile sahipler arasında aktedilmiş bulunan yapı tasarrufu mukavelelerinden doğan banka yüklenmelerinin, eskiden cari usullerle yürütüleceği, 1.1.1963 tarihinden bu kararın yayımı tarihine kadar adı geçen banka ile sahipler arasında aktedilmiş olan yapı tasarrufu mukavelelerinden doğan banka yüklenmelerinin asgari veya orta nitelikteki halk konutlarına inhisar ettilirileceği,

Bu kararın yayımı tarihinden önce yine adı geçen banka ile veya bu bankanın inşaat şirketlerince inşası ikişimal edilmiş veya inşaasına başlanılmış konutların satışından doğacak kredi muamelelerinde bu karar hükümlerinin uygulanmayacağı ve bu kararın yayımı tarihine kadar kamu sektöründe fiilen inşaasına başlanılmış veya ihalesi yapılmış olan konutların inşaasında da proje esasları dairesinde tamamlanacağı açıklanmıştır.

Toplum olarak kalkınma cabası içinde bulunan Türkiye'de çözüm yolunu bulmak zorunda olduğumuz çeşitli problemlerin arasında konut konusu hiç şüphesiz ön planda yer almaktadır.

Memleketimizde ortalama aile büyülüğü beş kişi olup bir odaya düşen ortalama insan sayısı üçtür. Aynı ortalama Yugoslavya'da 2,3, Yunanistan'da 1,7, Fransa'da 1,00, İngiltere'de 0,8 dir.

Bugün halkın büyük çoğunluğu, ya ilkel kasaba ve köy toplulukları halinde toprak evlerde ve izbelerde ya da şehirlerde en derme çatma malzeme ile kötü düzen, işcilik ve sağlık bakımından elverişsiz olarak yapılan gecekonduarda yaşama çabası içersindedir.

Her yıl % 3 gibi büyük bir hızla nüfusumuzun artışı ve köylerden şehirlere yapılan akınlar da düşünülürse tedbir alımmadığı takdirde önlümüzdeki on yıl içersinde gece kon-

du sayısının yedi yüz bine varacağı ve buralarda yaşayanların şehirlerimizin toplam nüfusunun % 25 ini aşacağı anlaşılmaktadır.

Halkımızın diğer bir kısmı da kazanç amacı ile yapılan lüks ve gösterişli konutlarda oturmaktadır. Büyük şehirlerimizde yapı alanı, bilakis çok geniş tutulmuş olup malzeme ve işçilik bakımından israfa varacak kadar pahalıya maledilen bu tip konutlar, memleketimizin sosyal ve ekonomik durumu içinde şüphesiz diğerleri kadar zararlıdır.

Sosyal yapımızın ihtiyacı ise yukarıda belirttiğimiz iki tip konutun ortasında yer olması gereken büyük coğuluğumuzun gelirine uygun düsecek konut tipi olmalıdır.

Konut problemimi çözme yoluna giden çeşitli memleketlerde de bu kısıtlamalara gidilmiştir. Örneğin, kişi başına yıllık ortalama geliri bizden yüksek olan İsrail'de halkın coğuluğu 58 m², Almanya'da 75 - 80 m² yapı alanlarındaki konutlarda oturmaktadır.

Buna karşılık 1963 yılında Ankara'da yapılan konutların ortalama yapı alanı 146 m² dir. Topluca kalkınmanın önce israfı önlemektedir.

1964 yılında İmar ve İskan Bakanlığı, il ve ilçelerde konutlarla ilgili bütün araştırmaları yürütmete ve bu konuda çalışmakta olan daire ve kurumlarla işbirliği sağlanması amacıyla bir araştırma dairesi kurulmuştur. Bugüne kadar yapılmış olan araştırma sonuçlarından faydalınılması ve bundan sonra yapılacak araştırmalarda da koordinasyonu sağlamak üzere Türk Standardları Enstitüsü de dahil olmak üzere ilgili daire ve kurumlar davet edilerek 9, 10 Temmuz 1964 tarihinde toplantılar yapılmıştır.

Bu toplantıda her kurum yapılmış bulunan araştırmaları açıkladığı gibi Enstitümüzün de çalışmaları belirtilmiştir.

Bu toplantıda konut konusunda böylece şimdiden kadar yapılan çalışmalar gözden geçirilmekle beraber bundan sonraki çalışmalarında da koordinasyonun sağlanması amacıyla alınan karar gereğince, Bayındırılık, İmar ve İskan Bakanlıklar ile İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mimar Odası temsilcilerinin katıldığı bir komisyon tarafından Konut Araştırmaları İşbirliği Komisyonu Yönetmeliği hazırlanmıştır.

Konut Araştırma İşbirliği Komisyonu, Enstitümüz de dahil mühendis Bakanlıklar, kurumlar ve Üniversiteler temsilcilerinden kurulmuş tur.

Türkiye'de bugüne kadar ayrı ayrı kurumlarca ve birbirinden habersiz olarak yürütülen konut araştırmalarının bir program içinde ve bir bütün teşkil edecek şekilde yürütülebilmesini sağlayacak eldeki iş gücü ve finansman yeterliklerinden en düzenli bir şekilde yararlanmak amacıyla kurulmuş bir danışma organıdır. Bu komisyonun adı, K.A.I. Komisyonu olarak kısaltılmıştır.

İmar ve İskan Bakanlığı Mesken Genel Müdürlüğü Araştırma Dairesince Kamu Sektörünün konut yatırımlarına ve vergi, kredi politikasının uygulanmasına esas olacak konut tiplerini belirten (Halk Konutları Standardları)ının ilerdeki revizyonlarında dikkate alınmak ve uygulamada karşılaşılabilecek zorlukları gidermek ve tamamlayıcı çalışmalar geliştirmek amacıyla İmar ve İskan Bakanlığında ilgili Bakanlıklar ve Kurumların katılımı ile 7, 8, 9 Ocak 1965 tarihlerinde bir seminer tertip edilmiştir.

Seminerde İmar ve İskan Bakanlığı mensupları ile diğer kurumlar tarafından bu yönde verilen tebliğler görüşüslere tartışılmıştır. Tebliğlerin konuları genel olarak sunlardır.

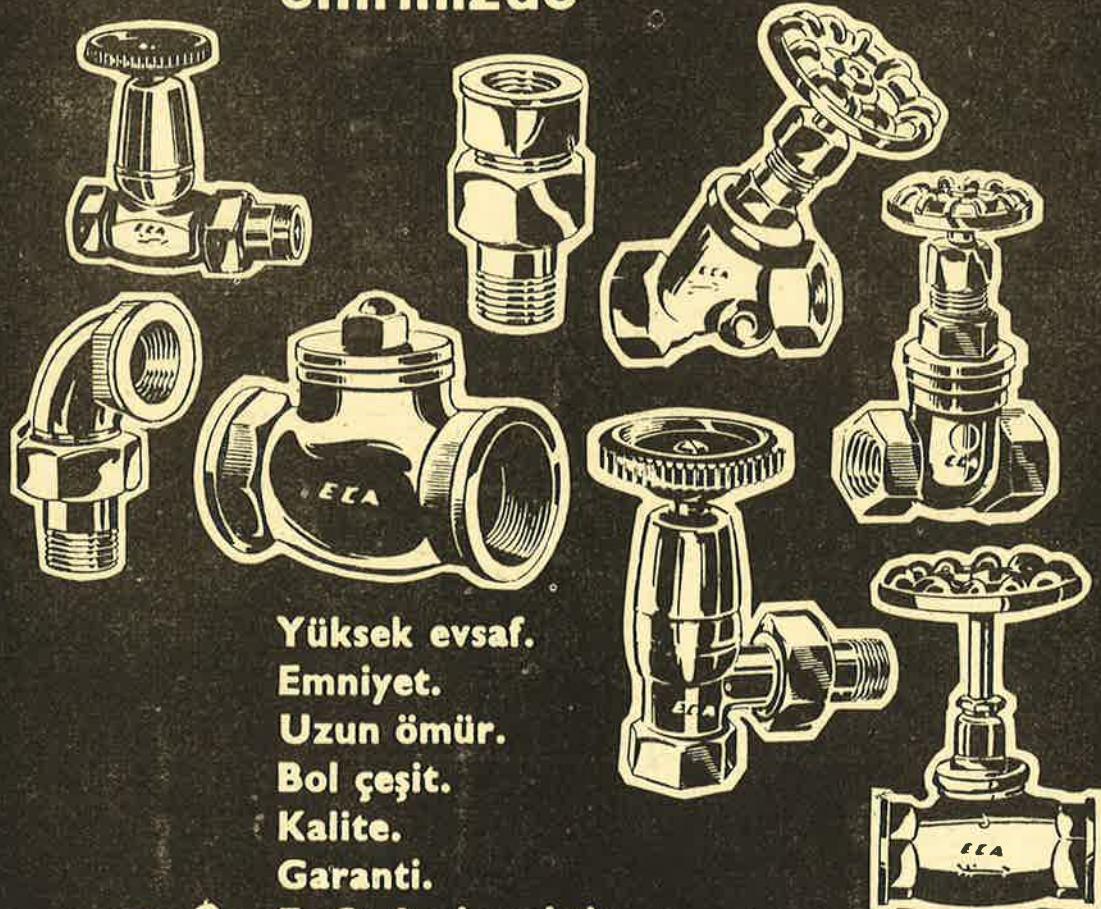
Konut ihtiyacını karşılamak bakımından halkın konutları standardları, konut politikasında genel düşünceler, konut kurumları ve şehir planlaması yönünden görüşler, halkın konutları standardları hakkındaki düşünceler ve bu konu ile ilgili araştırmalar, konut yatırımları üzerinde düşünceler, halkın konutları standartının eleştirilmesi, maliyet planlaması metodu ile maliyet kontrolü, Japonya'da konut problemi, İtalya'da halkın konutları organizasyonları ve diğer bazı Avrupa memleketlerinden örnekler.

Konuta senelik olarak ayrılan ikili milyarın üstünde bir yatırımla yaklaşık olarak ihtiyacın yarısı karşılanabilecegi cihetle ana plan çerçevesi içerisinde konut araştırmalarının bütün ayrıltılmasını içersine alan bir programın yapılması suretiyle çeşitli kugumlar arasında işbirliği düzene devam edilmesinin çıkar yol olduğu ve bu çalışmaların konut probleminin çözümünde memleketimiz için hayırlı sonuçlar vereceği kanısındayız.

**Kalorifer ve
su tesisatınızı
yaptırırken,**

E.C.A.

**bütün ihtiyaçlarınız için
emrinizde**

**Yüksek evsaf.
Emniyet.
Uzun ömür.
Bol çeşit.
Kalite.
Garanti.
E. C. A. demektir.**

E.C.A.

E. C. A. PRES DÖKÜM SANAYİİ A. Ş. MALTEPE - KARTAL

KABUL EDİLEN TÜRK STANDARDLARI

No.	Standardın adı	Fiyatı TL.	No.	Standardın adı	Fiyatı TL.
* TS. 1	Yarı Mamül Elektrolitik Bakır Tel	3.—	TS. 77	Depolu Elektrikli Su İsticilari	10.—
* TS. 2	Seri Çekilmiş Som Elektrolitik Bakır Tel	4.—	TS. 78	Raybalar	50.—
* TS. 3	Örgülü Bakır Tel	3.—	TS. 79	Rondelalar, Halkalar ve Emniyet Sacları	36.—
* TS. 4	El Aletlerinden Kazmalar	14.—	TS. 80	Civata Saplama Tırfor ve Somunlar	89.—
* TS. 5	Celik Çekiç Varyoz ve Baskılar	25.—	TS. 81	Civata Anahtarları	58.—
* TS. 6	Kılıçık Su Tesisatından Valifler (Muskular)	27.—	TS. 82	Pasta Lokmaları Kılavuzları	76.—
* TS. 7	Pesel Boru ve Parçaları	10.—	TS. 83	Elektrik Sebeke Gerilimleri	2.—
* TS. 8	Bergman Boru ve Parçaları	16.—	TS. 84	Elektrik Ekmek Kızartıcıları	5.—
* TS. 9	Stalpanzer Boru ve Parçaları	15.—	TS. 85	Sığla Yağı	3.—
* TS. 10	Kirk-Döküm Pis Su Boruları	11.—	TS. 86	Endüstriyel Tip Eriyen Telli Sigortalar	10.—
* TS. 11	Temper-Boru Rakorları (Fitingler)	26.—	TS. 87	Ev Tipi Elektrikli Buz Dolapları ve Dondurucu Dolaplar	12.—
* TS. 12	Kurşun Akümlütör	21.—	TS. 88	Teknik Resim	22.—
* TS. 13	Kuru Pil ve Bataryalar	10.—	TS. 89	Salyangoz	3.—
TS. 14	Kır-Döküm Basınçlı Borular (Savurma ve Düşey) ve Boru Özel Parçaları	67.—	TS. 90	Balık Konserve Kutuları	36.—
* TS. 17	Yarı Sert Çekilmiş veya Tavlanmış Elektrolitik Bakır Tel	4.—	TS. 91	Ahsap Endüstrisinde Kullanılan Hayvansal Tutkallar	6.—
* TS. 18	Yumuşak Çekilmiş veya Tavlanmış Elektrolitik Bakır Tel	5.—	TS. 92	Ahsap Endüstrisinde Kullanılan Kazlein Tutkallar	5.—
* TS. 19	Portland Cimentoları		TS. 93	Ahsap Endüstrisinde kullanılan Sentetik Recineli Tutkallar	7.—
* TS. 20	Yüksek Fırın Ciruf Cimentoıarı		TS. 94	Percinler ve Percin Çubukları	37.—
* TS. 21	Beyaz Portland Cimentoları		TS. 95	Torna Kalemleri	49.—
* TS. 22	Melez Bağlayıcı		TS. 96	Bez Düz Kayıslar	5.—
* TS. 23	Cimento Nümune Alma Metodları		TS. 97	Kauçuklu Bez Düz Kayıslar	3.—
* TS. 24	Cimento Teknik Muayene Metodları		TS. 98	Bezli Balata Düz Kayıslar	3.—
* TS. 25	Tras		TS. 99	Kösele düz kayıslar	(Baskıda)
* TS. 26	Trasl Cimento		TS. 100	Elma	5.—
* TS. 27	Tras Standardı Kirec Tozu	6.—	TS. 101	Sofralık Üzüm	4.—
* TS. 28	Tras Nümune Alma Metodları		TS. 102	Asbestli Cimento Boru ve Boru Özel Parçaları (Basınçlı Sıvı İleten)	13.—
* TS. 29	Tras Teknik Muayene Metodları		TS. 103	Asfalt Çatı Örtülerinde Kullanılan Astar	2.—
* TS. 30	Inşaat Kirecleri		TS. 104	Kömür Katranı Zifti ile Yapılan Çatı Örtüler Astarı	2.—
* TS. 31	Inşaat Kireci Nümune Alma Metodları		TS. 105	Çatı Örtülerinde Kullanılan Asfalt	2.—
* TS. 32	Inşaat Kireci Teknik Muayene Metodları	7.—	TS. 106	Çatı Örtülerinde Kullanılan Kömür Katranı	2.—
* TS. 33	Kum		TS. 107	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doyrulmuş Jüt Kanavicesi	2.—
* TS. 34	Turunciggiller	12.—	TS. 108	Çatı Örtülerinde Kullanılan Pamuk Kanavice	2.—
* TS. 35	Yalıtılmış İletkenlerde ve Kablolarda Kullanılan Yalıtıcı Kılıflar ve Dolgu Maddesi	2.—	TS. 109	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümle Doyrulmuş Pamuk Kanavice	2.—
* TS. 36	Yalıtılmış İletkenlerde ve Kablolarda Kullanılan Kägit	3.—	TS. 110	Çatı Örtülerinde Kullanılan Asfaltla Doyrulmuş Kece	2.—
* TS. 37	Yalıtılmış İletkenlerin Muayene Metodu	6.—	TS. 111	Çatı Örtülerinde Kullanılan Katranla Doyrulmuş Kece	2.—
* TS. 38	Yalıtılmış İletkenlerin Yapısı	8.—	TS. 112	Çatı Örtülerinde Kullanılan Mastik Asfalt	2.—
TS. 39	Hazır Yağlıboya	6.—	TS. 113	Çatı Örtülerinde Kullanılan Asfaltha Emülsiyonlar	2.—
TS. 40	Elektrik İc Tesisatında Kullanılan İki Kutuplu Fis ve Priz	7.—	TS. 114	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümle Doyrulmuş Mukavva veya Karton (Rüberoit)	4.—
TS. 41	İç Tesisatta Kullanılan 250 V. ve 10 Ampere Kadar Elektrik Anahatarları	8.—	TS. 115	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Malzemelerden Nümune Alma Metodları	3.—
TS. 42	Seftali	6.—	TS. 116	Kreozotun Özgül Ağırlığının Tayıni Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 43	El Dokusu Türkl Haliarı	14.—	TS. 117	Saybolt Viskoze Denevi İçin Metod	5.—
TS. 44	Elektrik El Lâmbaları	5.—	TS. 118	Bitümlü Maddelerin Penetrasyon Denevi İçin Metod	3.—
TS. 45	Rozaz	4.—	TS. 119	Bitümlü Maddelerin Duktilitde Denevi İçin Metod	3.—
TS. 46	Kontrolplâk	4.—	TS. 120	Bitümlü Maddelerin Yumusama Noktası Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 47	Kontrolplâk Nümune Alma ve Muvarene Metodları	4.—	TS. 121	Bitümlü Maddelerin Isınma Kaybı Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 48	Fındık	13.—	TS. 122	Ketbek Asfalt Mahsullerinin Destilasyon Deneyi İçin Metod	4.—
TS. 49	Yalıtkan Serit	4.—	TS. 123	Bitümlü Maddelerin Klevlent İstial ve Yanma Noktası Deneyi İçin Metod	4.—
TS. 50	Mesken ve Benzeri Yerlerdeki Elektrik Tesislerine Alt Eriyen Tellî Busonlu Sigortalar	10.—	TS. 124	Petrol Mahsulleri ve Diğer Bitümlü Maddelerde Su Deneyi İçin Metod	4.—
TS. 51	İğne Yapraklı Yapı Kerestesi	4.—	TS. 125	Bitüm Tayıni Deneyi İçin Metod	2.—
TS. 52	İğne Yapraklı Yuvarlak Yapı Kerestesi	4.—	TS. 126	Kreozotta Su Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 53	Haşep Nümune Alma ve Muayene Metodları	16.—	TS. 127	Kreozotta Benzende Çözülmeyen Madde Tayıni Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 54	Sabun	13.—	TS. 128	Katran ve Katran Mahsullerinin Destilasyon Deneyi İçin Metod	5.—
TS. 55	Evrlerde ve Sanayide Kullanılacak Petrol Endüstrisi Sivilastırılmış Hidrokarbur Tezvi Tüpleri	4.—	TS. 129	Kreozotta Bâkiye Kok Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 56	Ağac Tel Direkleri	6.—	TS. 130	Kaba ve Ince Ağregatın Elek Analizi ile No: 200 den Geçen Malzeme Tayıni Deneyi İçin Metod	2.—
TS. 57	Telefon ve Telgraf Hatlarında Kullanılan Porselen İzolatörler	6.—	TS. 131	Asfaltlı Karışımının Sicak Ekstraksiyonu ve Bitümlün Geri Kazanılması Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 58	Floresan Lâmba Balastları	13.—	TS. 132	Çatı Örtülerinde Koruyucu Olarak Kullanılan Asfalt Bazlı Emülsiyonların Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 59	Tornavidacları	22.—	TS. 133	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümle Doyrulmuş Membranlardan Nümune Alma ve Muayene Metodları	5.—
TS. 60	Pensler ve Kerpetenler	23.—	TS. 134	Kreozotun Destilasyon Deneyi İçin Metod	6.—
TS. 61	Vida Biçimleri (Formları)	23.—	TS. 135	Anorganik Madde Veya Kül Deneyi İçin Metod	2.—
TS. 62	Helisel Matkap Uçları	56.—	TS. 136	Katran Mahsullerinin Yumusama	
TS. 63	Marangoz Matkap Uçları ve Burgular	20.—			
TS. 64	Odun Lifi Levhalari	3.—			
TS. 65	Odun Lifi Levhalari Nümune Alma ve Muayene Metodları	5.—			
TS. 66	Pompalı Gazozacı	39.—			
TS. 67	Pürmüz Lâmbaları	27.—			
TS. 68	Marangoz Rendeleri	30.—			
TS. 69	Perno Pim Sikma Kovancılar ve Gupilyalar	43.—			
TS. 70	Yansıtaçlı Taşınabilir Elektrik Sobaları	5.—			
TS. 71	Elektrik El Ütüleri	8.—			
TS. 72	Yemeklik Zeytinyaşı	9.—			
TS. 73	Ahsap Parkeler	5.—			
TS. 74	Elektrik Süpürgeleri	6.—			
TS. 75	Ev Tipi Elektrik Ocakları	8.—			
TS. 76	Nominal Gerilimi 1000 V'a Kadar Elektrik Hava Hatları İçin Porselen Izolatörler	9.—			

No.	Standardın adı	Fiyatı TL.	No.	Standardın adı	Fiyatı TL.
TS. 137	Noktası Deneyi İçin Metod	3.—	TS. 211	lerinin saat rakkamıyla belirlenmesi	(Baskıda)
	Mastik Asfalt Bitümlü Harç ve Benzeri Karışımının Deneyi İçin Metod	4.—	TS. 212	Yalıtikan yağların oksitlenme istikrarının təviv metodları	(Baskıda)
TS. 138	Metalik Malzemenin Çekme Dayımı mi Deneyi İçin Metod	(Baskıda)	TS. 213	Termoplastik ve ləstik Y kablolari	(Baskıda)
TS. 139	Metalik Malzemenin Brinell Sertlik Muayenesi	(Baskıda)	TS. 214	Beton taş döşeme plakları	(Baskıda)
TS. 140	Metalik Malzemenin Rockwell Sertlik Muayenesi	(Baskıda)	TS. 215	Mamül derilerin piyasaya arz şartları, satış birimleri ve usulleri	(Baskıda)
* TS. 141	Kuru Fasulye	5.—	TS. 216	Mamül derilerden nüümne alma	(Baskıda)
* TS. 142	Nohut	6.—		Mamül deri kusurları ve kalitelere	(Baskıda)
* TS. 143	Mercimek	4.—	TS. 217	syrma	(Baskıda)
TS. 144	Sıvı Sıktıf (Sıvı Kurutucular)	4.—	TS. 218	Mamül deri toleransları	(Baskıda)
TS. 145	Sülük (Kursun Kirmızısı)	3.—	TS. 219	Kalite beyan vesikası, kontrol ve	(Baskıda)
TS. 146	Plastikler (Polistren'deki Metanolda Cözünen Maddelerin Təyini)	(Baskıda)	TS. 220	muayene	(Baskıda)
TS. 147	Kamalar	38.—	TS. 221	Köseleler ve gön	(Baskıda)
TS. 148	Kayıs Kasnakları	18.—	TS. 222	Sabunlu kösele	(Baskıda)
TS. 149	Demir ve Celiç Parçaların Koruyucu Kaplamaları	7.—	TS. 223	Kayışlı kösele	(Baskıda)
TS. 150	Keten Yağı ve Keten Beziri	5.—	TS. 224	Kromlu kösele	(Baskıda)
TS. 151	Ceviz Kütküleri	(Baskıda)	TS. 225	Vaketa	(Baskıda)
TS. 152	Ahşap Testereleleri	(Baskıda)	TS. 226	Sömkrom vaketa	(Baskıda)
TS. 153	Metal Testereleleri	(Baskıda)	TS. 227	Vidalı	(Baskıda)
TS. 154	Taş Testereleleri	7.—	TS. 228	Süt	(Baskıda)
TS. 155	Civiller	(Baskıda)	TS. 229	Glase (Sevro)	(Baskıda)
TS. 156	Büyük ve Küçük Boy Hayvan Ham Derileri Ortak Hükümleri (Ham Derilerin Piyasaya Arzi, Genel Kusurlar ve Kalitelendirme, İsaretlenmesi, Ambalajlanması ve Denetlenmesi)	(Baskıda)	TS. 230	Eldivenlik napa, eldivenlik glase ve eldivenlik süet (şer)	(Baskıda)
TS. 157	Taze Mezbaha Sığır Derileri	(Baskıda)	TS. 231	Astarlık deriler	(Baskıda)
TS. 158	Taze Mezbaha Dana Derileri	(Baskıda)	TS. 232	Elbiselik deriler	(Baskıda)
TS. 159	Taze Mezbaha Manda ve Malak Derileri	(Baskıda)	TS. 233	Sahitiyan	(Baskıda)
TS. 160	Salamura (Tuzlu Yaş) Sığır Derileri	(Baskıda)	TS. 234	Yüzlük keçi derileri	(Baskıda)
TS. 161	Salamura (Tuzlu Yaş) Dana Derileri	(Baskıda)	TS. 235	Güderi	(Baskıda)
TS. 162	Salamura (Tuzlu Yaş) Manda ve Malak Derileri	(Baskıda)	TS. 236	Rugan	(Baskıda)
TS. 163	Tuzlu Kuru Sığır Derileri	(Baskıda)	TS. 237	Deri ve köselelerin kimyasal muayene metodu	(Baskıda)
TS. 164	Tuzlu Kuru Dana Derileri	(Baskıda)	TS. 238	Deri ve köselelerin fiziksel muayene metodu	(Baskıda)
TS. 165	Tuzlu Kuru Manda ve Malak Derileri	(Baskıda)	TS. 239	Çelik borularla yassılartırma muayenesi	(Baskıda)
TS. 166	Hava Kurusu Sığır Derileri	(Baskıda)	TS. 240	Roga metodu ile kömürün kalplasma gücünün təyini	(Baskıda)
TS. 167	Taze Mezbaha Koyun Derileri	(Baskıda)	TS. 241	Mensucat sanayiinde istatistik değerlendirme ve nüümne sayısının təyini (T-1)	(Baskıda)
TS. 168	Taze Mezbaha Kuzu Derileri	(Baskıda)	TS. 242	Denev için standart atofser şartları, kondisyonlama ve klima ölçümü (T-2)	(Baskıda)
TS. 169	Taze Mezbaha Keci Derileri	(Baskıda)	TS. 243	Iplik numaralama sistemi (T-3)	(Baskıda)
TS. 170	Taze Mezbaha Oğlak Derileri	(Baskıda)	TS. 244	Tek kat ve çok katlı bükülü pamuk ipliklerin büküm derecesi ve bükülü ipliklerde bükümden dolayı iplik numara değişimi (T-4)	(Baskıda)
TS. 171	Salamura (Tuzlu Yaş) Koyun Derileri	(Baskıda)	TS. 245	Bezlerin su geçirmezlikleri (T-5)	(Baskıda)
TS. 172	Salamura (Tuzlu Yaş) Kuzu Derileri	(Baskıda)	TS. 246	Iplikin kopma mukavemeti, uzama oranı ve kopma uzunluğunun təyini (D-2)	(Baskıda)
TS. 173	Tuzlu Kuru Keci Derileri	(Baskıda)	TS. 247	Sabit hızlı dinamometre ile cile halindeki iplığın kopma mukavemeti, uzama oranı ve mukavemet endeksinin təyini (D2a)	(Baskıda)
TS. 174	Tuzlu Kuru Koyun Derileri	(Baskıda)	TS. 248	Pamuk iplığının bükümünün təyini (D-3)	(Baskıda)
TS. 175	Tuzlu Kuru Oğlak Derileri	(Baskıda)	TS. 249	Pamuk iplığının rutubetinin təyini (D-4)	(Baskıda)
TS. 176	Hava Kurusu Koyun Derileri	(Baskıda)	TS. 250	Pamuk iplığının görünüşü (D-5)	(Baskıda)
TS. 177	Hava Kurusu Kuzu Derileri	(Baskıda)	TS. 251	Kumasın atkı ve çözgü sıklığının təyini (D-6)	(Baskıda)
TS. 178	Pikle Deri	20.—	TS. 252	Kumasın metre kare ağırlığının təyini (D-7)	(Baskıda)
TS. 179	Bina Kapı Kilitleri	(Baskıda)	TS. 253	Kumas eni ve boyunun ölçülmesi (D-8)	(Baskıda)
TS. 180	Yonga Levhalı	6.—	TS. 254	Kumasın atkı ve çözgü mukavemetinin təyini (D-9)	(Baskıda)
TS. 181	Elektrik El Havyaları	5.—	TS. 255	Kumas içindeki iplığın ölçü sebebiyle kisalma nisbetinin təyini (D-10)	(Baskıda)
TS. 182	Tesviyeci Mengeneleri	12.—	TS. 256	Kumastan çkartılan iplığın nümarasının təyini (D-11)	(Baskıda)
TS. 183	Floresan Lâmbalar	16.—	TS. 257	Kumastan sökülen iplığın bükümünün təyini (D-12)	(Baskıda)
TS. 184	Armut	4.—	TS. 258	Bezlerin sabit hızla artan su basıncı altındaki su geçirmezliklerinin hidrostatik basınç metodu ile təyini (D-13)	(Baskıda)
TS. 185	Cilek	3.—	TS. 259	Bezlerin sabit su basıncı altındaki su geçirmezliklerinin təyini (D-14)	(Baskıda)
TS. 186	Sınai Uzunluk Ölçüleri İçin Standard Referans Sicaklığı (R-1)	(Baskıda)	TS. 260	Pamuktan yapılmış karde çözgü ipliği (M-1)	(Baskıda)
TS. 187	Ses veya gürültünün fiziksel ve özenel yeganligının ifadesi (R-131)	(Baskıda)	TS. 261	Pamuktan yapılmış karde atkı ipliği (M-2)	(Baskıda)
TS. 188	Bakırların sınıflandırılması (R-197)	(Baskıda)	TS. 262	Pamuktan yapılmış karde trikotaj ipliği (M-3)	(Baskıda)
TS. 189	Plastikler ham madde hacim faktörünün təyini (R-171)	(Baskıda)	TS. 263	Pamuktan yapılmış tek kat penye çözgü ipliği (M-4)	(Baskıda)
TS. 190	Bakır veya bakır alışımlı boruların ağız açma muayenesi (R-195)	(Baskıda)	TS. 264	Pamuktan yapılmış tek kat penye atkı ipliği (M-5)	(Baskıda)
TS. 191	Süreli yayın adalarının kısaltılması için milletlerarası kurallar (R-4)	(Baskıda)	TS. 265	Pamuktan yapılmış tek kat penye trikotaj ipliği (M-6)	(Baskıda)
TS. 192	Süreli yayınların sunulması (R-8)	(Baskıda)	TS. 266	İçme suları	(Baskıda)
TS. 193	Süreli yayınların veya başka belgelerin içindekiler özeti (R-18)	(Baskıda)	TS. 267	Güç transformatörleri	(Baskıda)
TS. 194	Bibliyografik tanıtma seridi (R-30)	(Baskıda)			
TS. 195	Bibliyografik tanıtım «Temel elemanlar» (R-77)	(Baskıda)			
TS. 196	Öz ve yazar özeti (R-214)	(Baskıda)			
TS. 197	Süreli yayın makalelerinin sunulması (R-215)	(Baskıda)			
TS. 198	Bezli kauçuk V kayışları	(Baskıda)			
TS. 199	Kara tasıtlarında kullanılan emniyet kemeleri	(Baskıda)			
TS. 200	Mozaik ahşap parke	(Baskıda)			
TS. 201	Sert plastik PVC borular ve boru özel parçaları	(Baskıda)			
TS. 202	Karo fayans	9.—			
TS. 204	Pili demirleri	(Baskıda)			
TS. 205	Metalik malzemenin eğme ve katalma muayenesi	(Baskıda)			
TS. 206	Metalik malzemenin basma muayenesi	(Baskıda)			
TS. 207	Metalik malzemenin Vickers sertlik muayenesi	(Baskıda)			
TS. 208	Bağırsaklar	(Baskıda)			
TS. 209	Sert çekilmiş alüminyum tel ifetkenlerin Özdirenci	(Baskıda)			
TS. 210	Üç fazlı elektrik şebekeleri iletken-	(Baskıda)			

(*) İşaretli olanlar Bakanlar Kurulunca mecbur yürürlüğe konulmuştur.

SUMMARY OF CONTENTS

AN OPENING DOOR LIGHTS THE WAY FOR IMPLEMENTATION OF STANDARDS

p. 3

The 1964-1965 Activity Report submitted to the General Assembly by the Turkish Standards Institution is a document which indicates that preparation of standards has finally been regulated.

During the last period TSE made more than 130 new standards and thus increased the total number of Turkish Standards to 268. The working program for the next period and the ever increasing rate of achievement are the that in the very near future the number of Turkish Standards to be placed at the service of our country will reach thousands.

The efforts in the field of standardization can be said to have found their long desired direction and the course lying before us appears to be smooth and bright since the problem of «preparing» standards has found a solution.

The problem of «Implementing» standards, however, is still waiting to be solved. Many efforts which have been made to achieve this end have not yet produced any satisfactory results, in spite of the fact that there is no longer any doubt that one of the cornerstones in the foundation of the Development Plan is standardization as a whole. All the interested circles and the public opinion have united in their appreciation of the concept of standardization.

The important thing to be done now is to join our national forces in achieving the same success in «implementing» standards as TSE achieved in «preparing» them, so that this important basis of our development will have the desired effectiveness.

Ali Naili Erdem, the Minister of Industry, has for some time, studied this important national problem, and succeeded in opening slightly the door which nobody had been able to force for so many years.

This attitude on the part of the Minister, aimed at facilitating the development of standardization as a whole, is a source of joy for us.

The representatives of the ministries concerned with the implementation of standards, of the private sector and of TSE met around a table and defined the problem from a realistic point of view and stated the attitude to be adopted. This attitude can be summarized as «achieving success with confidence by joining forces in the frame work of Mixed Economy, which we believe in and have adopted in every field of development».

It is a fact that the budgetary allocations and staff of ministries responsible of the implementation of standards are not adequate enough to implement and control and thus place at the service of the country the Turkish Standards which have reached a level similar to those in contemporary advanced countries. With the present financial status and staff, implementation of standards cannot achieve the same rate of growth TSE has achieved in making standards.

The representatives of the private sector have, with deep understanding and feeling of patriotism, also adopted and supported this view and united to join forces to open wide the door which had been slightly opened by the Minister of Industry.

TSE believes that efforts for preparing standards will be fruitful only if «implementation» on a large scale and with true perspective can be achieved. For this reason TSE supports this attitude with heartfelt eagerness and joins in the efforts towards ensuring cooperation in the mixed economy.

STANDARDIZATION ACTIVITIES AND GERMAN STANDARDS

p. 4-5

This article is intended to give an idea about the standardization activities, organizations and other aspects of standardization in order to assist the Turkish Standards Institution and the Ministries concerned in their efforts in this field.

Organization Administration and Finance

In Germany standardization activities are carried out by the German Standards Commission (Deutscher Normenausschuss) (DNA). The Commission extends over West and

East Germany. However, the relations between the two Germanies are severed from time since 1961.

The Commission has a branch office in Köln.

The Commission is comprised of the Assembly of Members, the Council, the President, the Administrative Manager, Specialized and Working Committees, and the Council for studying standards.

Companies, Unions and institutions concerned with standards may become members of the Commission. Members' participation fee is calculated on basis of the number of workmen and personnel they employ.

Membership ensures the following benefits :

- a. Members may purchase standards with 2 percent reduction
- b. The Annual Catalogue for Standards is received free of charge.
- c. Magazine DIN is received free of charge.
- d. Members may use the archive free of charge.
- e. Members do not pay royalty rights when they use a standard for their internal purposes.

The revenues of the Commission are :

- Membership fees
- Sales of standards
- Sales of publications

Work on standards is carried out by the specialized committees of the German Standards Commission. In addition to these there are independent special working committees within the Commission.

Membership of Committees :

Memberships of Committees are honorary. Standard makers are manufacturers, implementors, consumers, government and private sectors, traders. To take part in a committee does not necessitate membership of the Commission.

The Study Council

This council is responsible towards the President of the German Standards Commission and studies the drafts of standards to determine whether they comply with the principles of standardization and the regulations of the German Standards Commission. The Council also studies the relations between standards.

Upon completion of the studies the Study Council proposes the standard to be accepted as German standard.

SELAHATTIN AKYOL

p. 7

He was born in Amasya in 1922. After graduating from high school in Ankara he went to Germany to receive higher education and graduated from Berlin University in 1944.

Upon his return to Turkey he was employed by Sumerbank and was appointed as an engineer to Izmit Celluloid and Paper Factory. He became the assistant director of the factory in 1953. Akyol, in 1956, was appointed as the Assistant General Manager of Sumerbank. Since 1962 Akyol has been on the academic staff of the Middle East Technical University.

Selahattin Akyol, for many years, worked in the Chemistry Preparatory Group of the Turkish Standards Institution. In 1964 he became the Acting Chairman of the Group.

At the last General Assembly meeting of TSE held on 28 May 1965, Akyol was elected to the Chairmanship of the Chemistry Preparatory Group.

IBRAHIM TANER

p. 7

Ibrahim Taner was born in Balikesir in 1917. After graduating from the War Academy, he served his country in the Engineering Corps in various parts of Turkey.

In 1941 he won a competition to study engineering and attended Robert College in Istanbul and continued his studies in the United States until his graduation. He received his B.M.E degree from Cornell University and his M.M.E degree from the Polytechnic Institute. He then joined the staff of Clermont Machine Co. as a design engineer for a year.

After his return to Turkey in 1949, Mr. Taner was assigned a job at the Laboratories of Science and Arts General Directorate of the Ministry of Defence. In 1954 he was appointed as the Materials and Machinery Section Director of the General Staff of the same Ministry. At this time, he again went to the United States for training in

guided missiles. On his return he was appointed as the Section Director of Motorized Vehicles. In 1962 he retired from the Army as a senior colonel.

Mr. Taner has worked with the Machinery Preparatory Group of the Turkish Standards Institution since 1960, and has been responsible for 17 standards in this field.

To date he has written two and translated 18 books.

RCD STANDARDIZATION SUB-COMMITTEE MEETS IN KARACHI

p. 8

Velid Isfendiyar, Secretary General of TSE participated in the meeting

Our readers will recall the information we gave in our previous issues on the RCD (Regional Cooperation for Development) Program between Turkey, Iran and Pakistan and the importance attached to standardization within this program. The Sub-Committee for Standardization set up after preliminary studies carried out in this respect in New Delhi decided to meet in Karachi.

The Sub-Committee held its meeting from 14-17 June 1965 under the chairmanship of Dr. Chowdhury, Director of the Pakistan Standards Institution. Turkey was represented by Velid Isfendiyar, Secretary General of the Turkish Standards Institution, and Iran by Prof. Dr. Taslimi and Dr. Ali-zadeh.

After the addresses made by Dr. Chowdhury, Velid Isfendiyar and Prof. Taslimi, discussion of the agenda, which included the following items began :

1. Formulation of a common policy in respect of :
 - a) Laying down of RCD Standards of common interest.
 - b) Recognition of national standards as distinct from RCD standards
 - c) Certification Marks
 - d) Metricisation of weights and measures
 - e) Inspection of commodities
2. Consideration of various aspects of the training and exchange programme for the technicians of RCD Countries
3. Consideration of holding annual seminars on standardization
4. Miscellaneous
5. Adoption of the Report

The Sub-committee discussed paragraphs (a) and (b) of article 1 together and agreed that lists of agricultural and industrial products to be prepared by each of the three standards institution should be exchanged and the Pakistan Institution should study these lists and prepare a list of common products and that a division of work should be made among the institutions to prepare drafts of standards after agreement on the lists of all the three institutions are obtained.

The drafts to be prepared by each standards institution shall be sent to the other two for comments and after these drafts are finalized in the light of the comments received, they shall be accepted as RCD standard by the Sub-Committee. Drafts which have not been accepted shall be received in accordance with the above described procedure and submitted to the Sub-Committee's next annual meeting.

The Sub-Committee postponed the discussion of application of common certification marks to its next meeting in order to allow for the study of the position in this respect in all the three countries.

In respect to measurements of weight and lengths it was agreed that Pakistan adjust its measurements to Turkey and Iran who both use the metric system.

It was decided that inspection methods should be included in the RCD standards to be prepared.

Pakistan Standards Institution undertook the preparation of the technical training program in consultation with the other institutions.

The first of the Annual Standardization Seminars will be arranged by Iran Standards Institution in April 1966. Five representatives each from Turkey and Pakistan will participate in this seminar.

It was also agreed that the Sub-Committee should meet at least once a year and that the next meeting should be held in Ankara in the Autumn of 1966.

THE FIRST GENERAL ASSEMBLY OF MPM (NATIONAL PRODUCTIVITY CENTER)

p. 9

The first general assembly of MPM which was set up by

Law No. 580 on 17 April, 1965, was held on 17 June 1965 at TSE's Conference Room.

Standard wishes success to this new organization in its activities which are to assist our country's development.

SEMINAR ON CARPET MAKING

p. 9

A seminar on «Promotion of Turkish Carpet Making» arranged by Sumerbank was held in Ankara on 7-11 June 1965.

The history of Turkish Carpet making and its present status and measures that must be taken to promote this art were discussed at the seminar.

SYMPOSIUM ARRANGED BY THE ATOMIC ENERGY COMMISSION

p. 9

A symposium on «The use of isotopes and radiation in soil plant nutrition» arranged by the Atomic Energy Commission attached to the Prime Minister's Office commenced to work in TSE's Conference Room on 28 June 1965.

Including Turkey, large groups of delegates from 33 countries are participating in the symposium which will continue until 2 July, 1965.

TWE FIRST TECHNICAL CONGRESS OF CHEMICAL ENGINEERING

p. 9

The First Technical Congress of Chemical Engineering took place from 18-20 June 1965 in the Conference Room of the Ministry of Construction and Settlement.

The discussions held during the congress meeting have been fruitful for the future of the chemical industry.

Delegates to the Congress were invited to visit the TSE laboratories in his welcoming speech, TSE President Faruk A. Sünter invited the chemical engineers to take active interest in standardization problems.

STANDARDIZATION IN EFTA

p. 11

EFTA, the European Free Trade Association, established by an agreement signed in Stockholm by Austria, Denmark United Kingdom, Sweden, Switzerland, Norway and Portugal is similar to the Common Market in some respects. A Working Group has been set up within EFTA to study the subject of standards. According to the results obtained by this Working Group there are not any differences between the standards of these countries. As a matter of fact, they all being members of ISO, this is natural. Consequently, the Working Group in its report recommended that cooperation should be established between EFTA and such organizations as ISO, IEC, CEN, European Standards Coordinating Committee, CENEI, CEE, International Commission on Rules for the Approval of Electrical Equipment. It was also decided to make standards on such subjects as practices obstructing EFTA's trade activities or standards of products which have not yet been taken up by other countries. Obstructions to trade may arise from standards compulsion in one country. For this reason, The Working Group agreed to consult each country before making a standard compulsory.

The principles of EFTA standards have been laid down by the Working Group. At this moment there are no EFTA standards, but the EFTA countries are all OECD countries and use OECD standards, some of which are also used by the Common Market.

NEW HORIZONS IN OUR INDUSTRIAL DEVELOPMENT

p. 13

The low quality of our industrial products has long been a source of complaint by the consumers as well as the industrialists of our country. With the development of our industry and production of a wider variety of products the complaint has become more pronounced.

Both the government and the industrialists are eager to find solutions for the problem. Efforts made by the state in this field have not been successful due to their being one sided. After the establishment of the State Planning Organization it became apparent that the state sector and the private sector had to join forces to achieve the success of measures taken for our national development.

The same thing occurred in regard to improving and valorizing our industrial products. Upon the invitation of the Ministry of Commerce the government and private sectors concerned with standardization came together and agreed to set up a Coordination Committee to take care of the implementation and control of industrial standards. The Committee is comprised of the representatives of the Ministry of Industry, Ministry of Commerce, Ministry of Construction and Settlement, the State Planning Organization, The Turkish

Standards Institution, The Union of Chambers of Turkey, and Chambers of Industry of Ankara, Istanbul and the Aegean Region. The Minister of Industry is the Chairman of the Committee.

The Committee will meet once a month normally, and more frequently when necessary, to study standardization activities as well as implementing and control phases, will determine the measures to be taken and legislation to be applied in this field and submit its proposals to the government and private sectors concerned.

The aim of this committee is to guide the government and private sectors in the right direction in regard to standards and control of standards.

STANDARD FOR PORCELAIN WALL TILES p. 14-15

The first attempt to manufacture wall tiles in our country was made by a private ceramic manufacturing concern many years ago. However, the quality of the tiles was not satisfactory and the factory abandoned this project.

Later in 1960, the Çanakkale Ceramic Factory, complete with modern equipment, was put into operation. This time the result exceeded expectations and the factory produced tiles of a quality far better than that of imported tiles. In consequence of this, the prices of wall tiles went down and there was no shortage in the market. The factory increased its capacity from year to year and reached a level where it can supply the domestic market fully. A new Porcelain and Tile Factory is being established jointly by Sumerbank and Emlak Kredi in Bozoyuk to commence operation by the end of 1965. The estimated production of wall tiles of this factory is 3000 tons per annum.

As soon as this new factory is in production, there will be a surplus of square wall tiles in Turkey whereby it will be necessary to prepare the ground for exports.

The Turkish Standards Institution took up the standard for Square Wall Tiles in 1963. The finalized draft was accepted as a standard by the Technical Council in March 1965 under No. TS 202.

Use was made of German, American, English and Czechoslovakian standards in the preparation of the Turkish Standard. The draft prepared by the Technical Committee was sent out to Ministries, Universities, Chambers of Industry, as well as relevant factories and organizations.

In this standard the quality of wall tiles is listed as extra, first and industrial quality. Defects acceptable in each case are shown in a table.

The standard proceeds to specify the limits of unit volume, water absorption, bending resistance, surface hardness, expansion under temperature, resistance to temperature, resistance to steam pressure and resistance to acid and alkalis.

Sampling and inspection methods are specified in the standard. In the part concerning marketing, the marks to be found on back surfaces of tiles are indicated and methods of packing are described.

The standard will be useful in preventing production of low quality cheap wall tiles by some small plants and permit the export of this superior quality product.

STANDARDS FOR PEARS AND STRAWBERRIES p. 16-17

In addition to standards for peaches, citrus fruits and table grapes TSE prepared two new standards for fresh fruits; standards for pears and strawberries published under Numbers TSE 184 and TSE 185 respectively.

TSE determines the priority in making standards for fresh fruits and vegetables according to the production, export possibilities and prevailing conditions for each product as regards the possibility of implementing the standard made.

The Standard for Pears, TSE 184, as the other standards for fruits, covers table pears only. The list of varieties include 12 varieties, but other varieties are also allowed to be exported under their own names. The reason for listing only 12 varieties is to encourage the production of these varieties which are more valuable.

Grading in pears is obligatory in Extra and First Quality Pears. Although no scale of sizes is indicated, it is stipulated that the difference between the largest and smallest pear may be 5 mm. in one box. As the summer pears are small, the limitation of smallest fruit is removed for pears to be exported before August 1.

Another difference in the standard for pears from other standards for fruits is the absence of specific dimensions for packing containers, a necessity to facilitate the implementation of the standard. However, in order to eliminate the possibility of using unsuitable containers, certain limitations have been stipulated for depths and weights of containers. TSE intends to publish in future brochures of standards for packing on basis of OECD packing standards.

Provisions regarding wrapping and labelling are no different than those regarding other standards.

The standard for strawberries divides the fruit into only two quality classes as Extra and First Quality, as strawberries are rather a delicate fruit.

One of the most important part of the standard for strawberries is the one pertaining to ripeness. It has not been possible to establish a criteria for ripeness based on measurements and figures.

Packing also is an important part of the standard. Weights of containers are clearly specified.

SWEDISH STANDARDS INSTITUTION SVERIGES STANDARDISERINGSKOMMISSION (SIS) p. 19

Standardization activities in Sweden began in 1907 in the field of electronics. In 1919 the Machinery Industry Union also set up a standards committee. The present Swedish Standards Institution was born out of the union of these two branches of activity. The Swedish Standards Institution is a private organization. Its president is appointed by the Government.

Membership :

The Swedish Standards Institution (SIS) is composed of two types of members :

a) Registered members

b) Members of Committees of Standards.

The registered members are composed of technical societies, industrial and scholastic research institutions.

The present number of registered members is 28. The committee membership is confined to government and private sector representatives, which are 2200 in number.

The sources of revenue of the Swedish Standards Institution are :

1. Annual Contribution of the Government, the amount of which increases from year to year and has now reached 700.000 Sw. kronen.
2. Membership fees of various industries and institutions
3. Revenues from sales of standards (In 1963 the revenue from sales of standards amounted to 1.5 million kronen. The Swedish Standards Institution also owns private printing facilities)
4. Contributions paid by the Swedish Industry for foreign trips and international meetings on specific subjects.

Organization :

SIS is the official standardization center of Sweden with full authority in this field. The most important organ of the organization is the General Council composed of 60 representatives of government and private institutions. The present staff of SIS is 90, including 35 technicians.

Preparation and Quality of Standards :

In Sweden, as in other countries, first draft standards are prepared. They are then sent out to those interested for their comments. After the comments received have been considered, the draft is given its final form and accepted and published.

According to what we learned from Mr. Olle Sturen, the Director of the Swedish Standards Institution and honorary member of TSE, at the time he visited our Institution in November 1964, the number of standards in force today is 3200. The number of committees assigned to prepare standards is 350.

All standards are voluntary. SIS does not own testing laboratories. The necessary tests are carried out at government laboratories.

Mark :

All producers who comply with specific conditions are allowed to use the registered mark denoting compliance of a product with its relevant standard. To date, SIS has made about a hundred agreements for the use of their mark.

**MEETING OF IEC TECHNICAL COMMITTEE No. 21
ACCUMULATORS**

p. 20-21

The annual meeting of International Electrotechnical Commission (IEC) Technical Committee No. 21 «Accumulators» was held at the Turkish Standards Institution from 7-10 June, 1965.

Turkey participated in the meeting with a large number of delegates headed by Prof. Haldun Gürmen, the Chairman of the Electrotechnical Institution of Turkey. From West Germany, Belgium, Bulgaria, Czechoslovakia, France, the Netherlands, United Kingdom, Sweden, Switzerland and Italy 21 delegates were present at the meeting.

The opening session of the meeting took place on 7 June 1965 at 10:00. Mr. Faruk A. Sünter, the President of TSE and the Turkish National Committee of IEC, gave a welcoming speech. This was followed by an address by the Minister of Industry on the subject of the important role to be played by standardization in the industrial development of all countries, and continued to say :

It is our belief that in our efforts to meet the needs of our own population and at the same time to protect their interests, and to enable Turkish products to increase their competitive power in foreign markets, thus enabling Turkey to adapt itself speedily to the economy of the European Economic Community, Primary importance must be attached to increasing the number of Turkish standards and carrying out effective quality controls.

We are therefore following with great admiration the work being done according to modern methods by our young Standards Institution, and we are determined to assist the Institution in any way possible to enable it to continue its good work.

We take this opportunity to express our appreciation to the Turkish Standards Institution for participating in high level international meetings and for arranging similar meetings also in our country with great success. I wish warmly to congratulate the esteemed administrators of the Turkish Standards Institution.

I trust this first meeting in Turkey of the International Electrotechnical Commission Technical Committee will constitute an occasion for successful decisions and I wish to welcome your esteemed committee to our country on my Government's and my own behalf.»

After the Minister's address, the committee commenced work under the chairmanship of French Delegate Mr. P. Magne. The very full working programme of the committee was completed in four days during which the following draft IEC Recommendations were accepted for formal approval by the National Committees of the IEC :

- Amendments to IEC Publication 95 - 1
Lead - acid starter batteries Part 1, General Requirements and methods of test.
These amendments will cover the cases starter batteries with improved cold starting ability.
Part 1, General Requirements
- Part 2, Dimensions
of a new Recommendation for nickel cadmium cylindrical rechargeable cells.

**MEETING OF THE WORKING GROUP ON STANDARDS
FOR PERISHABLE PRODUCTS OF THE EUROPEAN
ECONOMIC COMMISSION**

p. 22

The Working Group on Standards for Perishable Products of the European Economic Commission held its first annual meeting in Geneva from 2-4 June.

At this meeting the Working Group had 19 items on the Agenda. They were mainly :

1. The report prepared by the Group of Experts on ECE/Codex Alimentarius Common Fruit Juices after their meeting on 29 March - 2 April 1965.

2. ECE Technical Committee Report.
3. The problems raised by the FAO/WHO Codex Alimentarius Common Commission.
4. Standard for mushrooms.
5. Standard for Green Pepper and Garlic.
6. Finalization of standard for turnips.
7. Standard for unshelled walnut, shelled walnut, shelled hazelnut and shelled almond.
8. Standard for Dried Plum.
9. Additions to standard for citrus fruits.
10. Standardization of packing for fresh fruits and vegetables.
11. Standard for Bananas.

The second annual meeting of the Working Group will be held in November 1965.

STACO MEETING

p. 22

ISO's STACO Committee met in Lisbon on 25-29 June 1965. Delegates from Germany, Belgium, France, Japan, Lebanon, Netherlands, Poland, Portugal, U.K., Sweden, Turkey represented by Faruk A. Sünter, U.S.A. participated in the meeting under the chairmanship of Mr. T.R.B. Sanders from England.

At the meeting discussions were held on the subjects of S I units, economic aspects of standards, standardization of certain terms, and definitions and expediting the preparation of national and international standards.

In view of the speedy progress recorded by Turkey, the newest member of STACO, it was agreed that the next meeting of the Committee should be held in Turkey.

COMPULSORY IMPLEMENTATION OF ITS 88

p. 23

Technical drawings are the means of communication among technicians in the speedily developing field of manufacture of machines in our country. The engineers, foremost tool is technical drawings in expressing new designs and directing the laborer in his work.

At present, technical drawings in Turkey are far from satisfactory. While in such well developed countries as the United States of America, United Kingdom and Federal Republic of Germany technical drawings have been standardized, in Turkey various fields of industry employ various methods of preparing and implementing technical drawings.

The Turkish Standards Institution, observing this chaotic situation and with a view to improving our technical relations with foreign countries, decided to unify and nationalize methods of technical drawings and assigned the Machinery Preparatory Group the duty of standardizing technical drawings. Subsequently, the Technical Council at its March meeting accepted TS 88 as a standard to make compulsory one year after its publication.

TS 88 adopted the standards set up for technical drawings by the International Organization for Standardization. In the case of subjects not included in ISO recommendations but of great importance in our country, the basis internationally used and best fitted to our purpose were adopted.

**HOUSING PROBLEM OF TURKEY AND STANDARD
FOR PUBLIC HOUSING
UNITS**

P. 24 — 25

The First Five Year Plan had foreseen the building of more houses with the same amount of investment (20 percent of the total investments) and consequently recommended a reduction in the number of luxury buildings and selection of simpler type of housing units which would be cheaper and meet the requirements of a larger number of people.

The Ministry of Construction and Settlement succeeded in laying down the principles of a standard for public housing units in consultation with the representatives of several institutions and authorities concerned.

The standard itself was published in the Official Gazette on 24 March 1965.